EYMAN
4757
Ayasofya

١

٢١

١ مجموعه رساله باللغة المغولية المنظومة وبالخط المغولي من قبل المصابيح

وكتاب مخزن الاسرار باللغة المغولية والخط المغولي

كل منهما محشى بالتركية

١١

شماره ورقه ٨٨

٤٧٥٧

قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا الاعظم والخاقان المعظم مالك البرين

والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان

الغازي محمود خان وقفا صحيحا شرعيا لمن طالع وتحقق

وتعلم واستوثق ادام دولته القاهرة

المطلق حرره الفقير احمد شيخ زاده

المفتش باوقاف الحرمين

الشريفين

عفي عنهما

4757

Mikro Film
Arşivi 2667

CD 2924

Süleymaniye Kütüphanesi
Bölümü: AYASOFYA
Demirbaş No: 4757
Sınıflama No:

بسم الله الرحمن الرحيم

اوكوش حمد ايود من پيشنكا

پيغنك دجمتنك دين اوماد من اونكا

ثنا مو ايوغاى پيرزا بو تيليم

اوناز جا ايا پين يادى بيره منكا

پيشنك باد ليغنك غه تنوغ لوق بيرود

جونات جانوره اوجقان يولوركان ننكا

پيغنك باد ليغينك غه دليك ادقا غانه

يولود بير ننك ايجره دليك لر منكا

ففي كل شيء له آية تدل على انه واحد

2 يوق اردم يرات تينك ينا يوق قيليب

ايليخ باد قيلور پيش موقير من مونكا

ايا شك يولي ده پيليك لي اوتون

كيد اوت ينين اوزونك يول اولوم دين اونكا

يراتي اوغانم تو نونك كوندو زونك

اوتوب بير بيرى كا يورود اونك پيونكا

تونا تور تونونك ني كونونك كيتاريب

تنو تونك كيتاريب باز يرو تورد تنكا

كما قال الله تعالى يخرج الحي من الميت ويخرج الميت من الحي

اولوك تين تيريك هم تيريك تين اولوك

جيقارور كوداره پيش مونى كاث انكا

بو قدرت ایدیسی الغ بیر بیات
اوکوش لر لی تیر کوز ماک ایشان انکا

فی نعت النبی علیه السلام

ایشیت ایمدی قاچ بیت حبیب فضل دین
اوقوش هوش ییی تیتیب سوزوم لی انکا
اول اول خلق ده بیلکی بیکینی قوتلوغی
تورات بیش ده یوق بیلک انکا توش تنکا
رسول لر اوروونک یوز اول اول یوز را کوز
یا انکه قیزیل منک بو اینکا زینکا
انینک مدح بیرله تاپتره بو قیلیم
اینینک یادی بیرله تشکره شهد آنکا

یارین اول درود میندین تیکیشو کون بو
موتکا ایکیزیپا غه جیم تا توت ایلیک

فی مدح الصحابة الاربعة رضوان الله علیهم اجمعین

پسلام من ایدور ایشینکا تورت ییما
منکا اول تجان اوپیانماق دین اولر
صادق بیرله فاروق اوجونج زین النورین
علی تور تبلجه اول ایرک پیشیک تونکا
الهی کیچورکان ایدیم پیش کیچور
نیجه تا خطالیق قول ادیشم پتنکا
منکا بولیشا فضلینک قوتولدی اوزوم
اکر بولیسا عدلینک قیتیغ لیق منکا

في مدح امير الاجل ذا الحسب سپهسالار بيك عليه الرحمة والغفران

آيا تيل تورات مدح اوتونكيل قاني
من آدتوت قيلايين شيهم غه آني
شيهم مدح بيرله بزاديم كتاب
اوقوغلي كيني يننك پسونسون جاني
اوكا بيلمس اركا اوكا اولرا تور
اينينك برتي جودي بديغ اچياني
اول اول عقل اوقوش هوش خرده قه مكان
بليك بعدني همه فضيلت كاني

بيماكل تين آديز ذاكل توتار يمت اول 4
بيخاسي مكاديم بيله ورماني
رعيت قه منشفق بيليم دين حليم
وليكن بوشاد ده اشرا اريسالاني
صلابت ايجنده عمر تيك جوان
سخاوت پيماقت توتار عثماني
تتيك ليك ده كندو اياذ دين اوزوق
داد انصاف توتار چين انو نير واني
اينك بخشي شيندين بولوث اوفتانور
بو پيوز ني بوتون چين توتار دشمني
آيا شاهيم اددم لرين پيانه غني

پیانور مو آدیزه قوم اوشاق تانی بینی

پیناپت زیاپت کیاپت کرم

زیادت اوله عدل اینیت اوق مونی

ینا مجده موروت فوتوت اوغان

عطا قیلدی شاهم غه بو جمله نی

اوکونش اذ تیپ ایمایین بدیر لر دینکیز

بولوت هدیه قیلیپا اوشاق قطره نی

دینکیز دین کریم دالک شهیم منک قتا

قبول قیلیپا تنک یوق بو اذ هدیه نی

موجب تالیف هذا الکتاب ومقتضیه

داد اسپهلار بیک اوجون بو کتاب

5 جیقاردیم آذون ده آتی قالپسو تیب

کیتابیم نی کوردکان اینیت کان کیشی

شهیم غه دعا بیرله یاد قیلپسو تیب

آیدینکی کیشیلیکلی کیشی لر ادا

آینک ذکر تنلپوق آدینه قالپسو تیب

آینینک وودیی بیرله کونکول لر تولوب

آینک یادی بیرله آرذون تولپسو تیب

بزادیم کتابی مواعض مثل

باقیغلی اوقوغلی آپیغ آلپسو تیب

بلاگ اینیت تیم آنی شهیم غه منوک

هوا داده لیغیم نی توکال بیلپسو تیب

النوع الاول في منفعة العلم ومضرة الجهل

بلیک تین آیورمنه سوزوم گا اولا

بلیک لک گا یا دوست اوزونک اولا

بلیک بیرله بیلنور سعادت یولی

بلیک بیله سعادت یولینی بولا

بها لیغ دینار اول بلیک لیک کیشنی

بو جاهل بلیک سیز بها سیز بیشی

بلیک لک بلیک سیز قجان تنگ بولور

بلیک لک تیشی اذ جاهل اذ تیشی

سونکاکی گا بیلیک تاک آدان گا بلیک

6 آدان گورک عقل اول سونکال نینک بیلیک

بیلیک سیز بیلیک سیز سونکاک تاک خالی

بیلیک سیز سونکال گا سونولمش آیگ

بلیک بیلدی بولری آدان بلکو لول

بلیک پیسیز تیرکلا پیتوک کورکودلوک

بلیک لک اذ اولدی اتی اولمادی

بلیک سیز آیان ارکان اتی اولوک

بلیک لک بیرینگا بلیک سیز منکیس

تنکال لی تنکا دی بلیک نینک تنکیس

بقا گورکیک ایمدی اوقا سیسا یو

نه تنک باد بیلیک تین آسیغ لیق اولکیس

بیلیک بیرله عالم یوقاذ (بلند راد) یوق لاذی

بلیک پیسز لِک اذ لی جوکا دَدی قودی

بیلیک بیلک اوپسنما بیلک اول جق دسول

بیلیک کیم ده ازپسا سز اذ قنک تنبدی

وَذَلِكَ قَوْلُهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ اُطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصِّيْنِ

بلیک لکْ بلیک نی اذذْ کان (اپشاه) بولوذ

بلیک تا تغین ای دوپست بلیک لِک بیلوذ

بلیک بیلهۇروذ اذکا بلیک قذرینی

بیلیک نی بلیک پیسز اذین (اوس) نا قیلوذ

بلیک پیئز کا جق پسوز تاتیق پیسز ایروذه

انکا نذ نصیحت اپیسوغ پسز ایروذ

نا توذ لول اذیق پیسز اذیره یوذپسله

جاهل یوب اذی مپسن اذیغ پیسز ایروذه

بلیک لکْ کلسنی کوذ بیلوذ ایش اوذیش

بیلیب ایتاره ایش نی اوکونیسه کیدیش

نا توذ لوک ایش اذپسا بلیک پیسز اوتکی

اوکونج اول انکا یوق اونک اندا اذینه

بلیک لیک کیراک لِک پسوزینه پسوز لاایوذ

کیراک پیسز پسوزینی کوموب کیز لاایوذ

بلیک پیسز نا ایپسا ایوز اوق نادین

اینک اوذ تیلی اوذ نانیبی یبی یوذ

بلیک بیرله بیلنوذ توذات کان ایدیک

بلیک بییز لک ایرا خیر یوق بیتدی

بلیک لک پسوزی بند نصیحت آدب

بلیک لک نی اوکدی عجم همه عیب

توادُ بییز غه بیلکی توکانمیس توادُ

حساب بییز غه بیلکی بیرلمیس حساب

النوع الثانی فی حفظ اللسان وسایر آدابها ورسومها

ایشیت کینگ بلیک لیک نیکو تیپ آیوز

آدب لز باشی تیل کوداز ماکل تورومو

تیلنک بکته توتغیل تیننک بیسما یون

آقالی آلو جیقیبا بیکته تیننکنی پیبود

بسانیب یوز تکان از یوزی یوز یساغی

8 اوکوتوش یینلشغان تیل ای الماپش یاغی

یوزونک بوشلوغ ایزکا بیغا توو تیلنک

یتار باش قه بر کون بو تیل بوتون لوغی

زهرد لیقه مو بولور تیلی بوتون کیمنی

تیلیم باش نی ییدی بو تیل یوز بوتنی

اوجوکتور کا از لی تیلیم بیلد بو تیلد

یساق توریسا بولمیس بوتار اق بنی

جراحات السهام لها التیام ولا یلتام ما جرح اللسان

یسفیه از تیلی اوز باشی دشمنی

تیلیندین توکولدی تیلیم از قنی

اوکوتوش یوز تکان ده اوکونکان ستمان شنده تیلیم

تیلین بیلیک لکان ده اوکونکان قینی ه

بیلکیم بیلیپسا اد کا تیلی دین کیلاود

بو تیلک دین کیلم ادکو کیلم ایپیش بولور

اینیت بوتت بو پیوز کا تموغ تنک ده تنک

قوبوب تیلک کا یوکنوب تضرع قیلاود

کوداز کیلک تیلنینک نی کیلک از قیلک پیوزونک ه

کوداز یلپسا بو تیلک کوداز لور اوزونک

رسول ار نی اوت قه یوزیبی اتقوچی

تیلک اول تیدی پیغ تیلک یول اوت دین اوزونک

ایکی تنک بیریکپسا بر اد ده خالی

دوکاندی اول اد کا مورددت یولی

9 بیر اول یینک فرز ادیپسا کوراک پسینز پیوزین

تیلی ینینک اذ اول ایریپسا یلغی ایلکیج

تیره تود پیراق دین اذ یلغی تیلی

اوذا لینک کونی عمرونک تا پسن یکیچود

اغیزه تیلک بیزاکی کونی پیوز توروز

بزا نی تیلنک پیوز نی لا پیوز کونی

بصلک یلغان بو تاک عیسل پیوز کونی

عیسلک ی اغیز اجیتما ییت بصلک

ششفا پیوز کونی تاک پیک پیوز یلغن یا

حنلک اورولمیش اوزاغی پیوز بیر بو

کونی آتزه قیلک لینک کونی بول کونی

کونی تیبو بیلیپون خلایق بیشینی

کونی لیگ تونیش کی قویوت اکری لیک

سیدیم تون تولوبی کونی لیک تونی

قانیغ کیز لا دازینک کیمی بیلماسون

بیوزونک دین اوزونک کا اوکوچ کیلیا بیون

قموغ بیترو اینینک بولوب اشکادا

بو کورکان اینیت کانی بینکا کول تابون

اینیم تیب اینانیب بیر ایما بیقیش

نیجا نا ایناغ لیق ایش ادیبا یقیش

بیرنب ورار کلس بیتی دازینک بیسکیب تورمیسا

بیترز مو اینینک ده مولی کاتی بیقیش

10 اَلنَّوْعُ الثَّالِثُ فِي تَقَلُّبِ الدُّنْيَا وَتَغَيُّرِ أَحْوَالِهَا

بو آتون رباط ادل تونوب کوچکو لوک

رباط که توشوکلی توشار کوچ کولوک

اونک ارقیش اوزادی قوبون یول توتوب

اونکی قونمیش اوقیش نیجه کوچ کولوک

بو دنیا بیشوکی ده یوکور تاک نیجه

چیپیش ننک دین اوترو تیب اوزونک کوجا

نه لوک تال غه مونجا کونکول بغلاموق

بو آل کیلیبا ارتا بارور باز بیجه

کونکول دین جیقارغیل تولار بیوق لوغیش

کیدیم بیرله تیب تون قاین توقلوغنی

بو بای لیق جیغای لیق ازوق یوق لوغی

جیغای لیق تیب ایما ازوق یوق لوغین

بو دنیا ننکی دون پیکو کاتکو لوک

اول ارتوق تیلاما وباله بوتکو لوک

تاریق لیق تیب ایدی ارزون نی بول

تاریق لیق ده قتلان تری اوکو لوک

بقا پیبز ایرود بو ارزون لذتی

کیجا پید کیجاده تاک مزا مودتی

پیلیت خواه بولود ینکی ایسکی اوز

قوی ادیبا قاملود تجاد قو تی

بو کون باده یارین یوق بو دنیا ننکی

صنعن

11

منینک دلینینک ننک ادیش لر لوبکی

تقوغ تولغان ایش لور توکال ابلیو د

قوغ آبه دان نینک خواب اول بنوبکی

نیجا بیر باره اردی پیسخینش میش اری

آری باردی قالدی قوروغ تاک بیری

نیجه دانا اردی نیجه فیلاسوف

قانی بو کون انلر مینکنینده بیری

آزون کول جیراده باده آیش تماشه جیناره

بر ایلکیش تونوب شهد بیری زهر قتاره

بجیسار تاتروب ایلکیش تماغ آتی تیب

کیدینکی قدح قا پسونوب زهر قتاره

پشوجوک تات تنک اربسا اچیق قا آتون

بیرنی ییلپا راحت ییلور دنج اودونه

آیا دنج قیتیغ پیتز پشورور اودغوجی ه

بو آذون تجان اول امونج تا اودون

پیلان تاک بو آذون پیلانه اوق لاغو

یوقا مق تا یومشاق ایجی بور آغو

پیلان یومشاق ادگان یاوذ فعل توتاده

پیراق تورغو یومشاق تیبت ایشانه تاغو

بو آذون کوراده کا کودوم لوکل تاشی

ولیکیش ایجنده هزاره تا خوشی

باقیب تاتش ه تزاکیش کوروب بیتا مونکا

12

کوتکول بغلاماق ربیلد خطا لر بانی

قال النبی صلی الله علیه وسلم

حب الدنیا راس کل خطیئة

نقابه سوتزوره آجونه بیراده یوز آجاده

یتراده قول قوجاده تاک ینا ترکه قجاده

یازیش نی بولوت تاک یا توتش تاک جالی

درنک پیتز کجاده بخت یا قوتش تاک اوجاد

النوع الرابع في السخاوة ومذمة البخل

آیا دوست بلیک ییک بیزیش اذ داکیده

اخالی پیوز لیتنک یشوز بیلیب پیوز لاایکده

آچی ادنی اوکل کیلك اوکار اوپسا پسنغ

بجینك غا قتیتغ یا اوقیش کز لاکید

تموغ تیك آخی اژ ئمناتش آیور

آخی لیق تموغ عیب کیرینی یویور

آخی بول پسنگا پیوز پسوکوبج کیلماسون

پسوکوبج کیلکو یول نی آخی لیق تیتیور

ایکیلمس کونکول لی آخی اژ ایکسر

تیکیلمس مرلو قا آخی اد تیتکار

بجیك لیق نی قانی اوکاره تیك قایو

آخی لیق نی همه خاص توزو خلق اوکار

آخی اد فیبلیك نی پیتا بیلدی کوز

13 آیینه پساتی تالیش ئمنا الزی کود

تیریلدی اولام پسوز اولاپای بولوب

اژون ده اث ادکو قویوب باردی کوز

بجیك بیغذی زد پسیم حرام دین اوکوس

کوبال کوترو باردی اوزا لا پسوکوس

اولونس بولوب تالی تیکیتی لر ادا

بجیك الری اندین پسوکوبج دینی اولونس

آیا تال ایدیسی آخی ادکو اد

بیات بردی ادیسا پسنگا پس ما بیره

بریلگان پسوکول کان تیریب بیرماکان

آلاك بیرود ادیسنك نیجه تیرسپا تیمز

طبیعت ته بیلیکی عدده عیب سوزی
اچی لیق ایرور بیلک. بو خول کوزکل سوزی
ایلیکه لر ده قوتلوغ بیریکلی آلیک
الیب بیرمکان الا ایلیک قوت سیزی
بخیلک لیق اوتا لاب اوکال چیش بیلک اول
بیرمیمیش. بخیلک الکی کات بیرکه لک اول
یغیب کوزللی تولمیش کوزی یوه. بخیلک
قول اول تال غه. نالی آنکاه ادلیک اول
بو بودون تولوپی اچی اد تورور
اچی لیق شرف جاه. جمال ارت تورور
یسو لماک یتلا یسنک کیمنی لر ادا

14

اچی بول اچی لیق یسینی بیوه دورر
بخیلک نا کیپی اوددون توار تابیش بانی
یغاد یمایش اجمایش توناد. ترکل آچی
یاتور چیش ایسانیش ده توز دوپیش یتلا
اولور قالور آخر بیی بود دشمنی
ینا بیر کراکه ایلک یوزوم باد یسنکا
ایایین منه آنی قولاق توت منکا
یوز اول دور تکبر نی باش یتیم یسالیب
تواضع نی. ترک توت. یابوش سیت آنکا
تکبر تموغ یتک ده بیر لور قیلیغ
قیلیق لر ده ادکو قیلیق خوی قیلیق

محمد کوناول

اُول ار کم الُغ بیلیذی منه منه تیدی

اَنی نا خلایق بسواد نا خلق

قوغ قاز غانیقلی آزون تالینی

بیوُمادی باروی کودونک چالیبی

تینی بسی قالیب بیر آدیش اد بیلا

اول انده یا تیبان بیرود بتاینی

تکبّر لبا بیش کیمب اذ بتالیش

کیریب خلق ده کوکپونک آزور لاب تیلین

مؤمین لیق نشانی تواضع تورور

آکر مؤمن ادبینک تواضع قیلیش

تواضع قیلیق لیق نی کوترور ایدی

تکبّر تونار از نی کمشتور قودی

اذلوغ بیتما زینهار اذلوغ بیر بیات

الوغ لوغ منگ بیر الیشماک تیدی

قال النّبیّ صلّی اللّه علیه وسلّم

مَنْ تواضع رفعه اللّه ومَنْ تکبّر خذله اللّه

توار بیرله ادبسا اذلوغ بیسیذو غونک

اذلوغ لوغ تبارو ایلیک بسوندو غونک

توار اکبیخ نیمیش بادور بس یالینک

قالور مونده کیتنک بسیت بسندو غونک

آکر بیر ایدیسی اصیلد منه دپسا

ایا بینه منه آیننک جوابین کیپسا

خلق بو لر اویا بیر اتا بیر انا

تیپسا ارت اوتا بوق لری تفاوت

النّاسُ مِنْ جِهَةِ التِّمْثَالِ اَكْفَا اَبُوهُمْ آدَمُ وَالْاُمُّ حَوَّا

املک اوزاتما الغیل بنیم یما

اجل بوسوقلی سیینده ایپرا املک

اول یسماق اوزون دوییت دیلمینیم املک

عمله قیلک اولومن ساقینش پسنما اوزون

کیراکه اتش شراب تون کیدیم پش ایوم

کیراکه واش قرا قول اولوش مال تیلیم

تواره لوق عمره ادیسا پیخدینک اکر

بودون باش قه بولک پی کیاز باشه کیراک

اول خصلت یوز ادکا ما لیق حریص

اول چیرت اوکون غم یسونکی لیق حریص

بو بای لیق جیغای لیوه ایدی قسمتی.

اول زحمت قوددوغ ادکا تاکل لیق حریص

قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَلْحَرِيصُ مَحْرُومٌ

حریص تولمس آذون تنکلی نی تیریب

حریص لیق قادی میس ایریسی قادیب

حریص لیق نی قویود حریص اکه قحانه

اولوب یتیپا توفراق ایچی کا کیلیریب

حریص یتریب ادمیسه اوپسا نمیسه بولود

حریص لیق ایکی تینک ایمین تیکم تیلور

خبر باز تیریلپا آکز آدا ایی

ایکی قول دینار نی اول اون قول قیلور

وذلک قوله علیه السلام لو کان لابن

آدم وادیان من ذهب لتمنی ثالثا

آیا حرص ایدیسی حریص لیق تاراکل

آیو بر منکا بو تیلکو کا کیراکل

تاز ادیبا کنک ادیبا تیلدی دوزونک

حریص لیق قیلور مو مونی اداکو داکل

کما قال الله تعالی نحن قسمنا بینهم معیشتهم فی الحیوة الدنیا

کوزکی کوزک لوک اده تینک خوبی کوزک لوکه اول

بو کوزک لوکه قیلیق قا کونکول اداکه لیک اول

بیر اد دین بیر اده کا تفاوت تیلیم

ولیکن کوزاده کا توزی . بوزک لوک اول

النوع الاخری فی مکارم

الاخلاق والتحریص علی التخلق بها

بو نون قیلغ فعلین اوتا اد دیلیک

کرم تیکم ده بولسا انی اد دیلیک

یمیش بیز یخاج تاک کرم بیز کیبی

ییمیش ییز ییغاچ نی تیکیب اودتا کیلک

مسلمان غه مشفق بولوب مهر و بان

پیتکا پسندوغونک نی مسلمان غه بیان

قال عليه السلام التعظيم لامر الله والشفقة على خلق الله

جفا قیلدا جنک غه ینوت قیل وفا

آری میش نیچه یوسیا قان بیرله تقان

تیراغلیق اتیسک نی کیینی کما ییدور

تیراغ بولیسنک اوفراغ یلیک نی بوتور

کوکل اتکاک تیکورما ترکنی کما کاتار

اکو تیکیسا ایمکاک کیینی دین کوتور

18

ایپسیز قیلغان اد کا پیس اد کو قیلا

کرم نینک باشی بو اودور کاش بیلا

اکر تیلیسا اده دین بینکا اد کولوکل

اوکوتش قیلک اول اد نینک ثنا پیسن بیلا

یازوغ لوق کیشی نینک یازوغیش کیچور

عزاوت کوکینی قزیب کیس کوچور

یلنیک تنیسا توت توب غضب هنی اوتی

کظیم ییق یورین یتاج اول اود لی اوجوا

كما قال الله تعالى والكاظمين الغيظ والعافين عن الناس

والله يحب المحسنين وكقوله صلى الله عليه وسلم من كظم

غيظا وهو يقدر على انفاذه ملأ الله قلبه ايمانا وامنا

صدق رسول الله وبلغ حبيب الله

اول بیلیکار حلیم آکاه تاك تنا بیر کرمه

اول کوول آل کورمه کوول اول تاك ییدانه یا

اولا کا لوك کپسوك پیریب قه لیق بیقیقه

بو ایندیش لیك ار کا آزاده اوز قولا

کوداده کیلك آیا دوست اولوغ لر چقیش

اییق پیتر جدل هم میراج دین پیاقیش

آلغ لرنی بوشروب پیتکا بو مزاجه

لیجیك لرنی کوپتاخ قیلور بیلك یقیش

بلا کیلپا صبر ایت فرج قا کوذوب

یوتوب رنج بلا قا فرج توز کوذوب

كما قال الله تعالى والله يحب الصابرين فان مع العسر يسرا

ان مع العسر يسرا وكقوله عليه السلام انتظار الفرج بالصبر عبادة

اوجاده محنت اوتی کجاد تونیی

قالوره صبر ایرپیسی ثوابیش توتوب

اولوغ لوغ قا ییکپینك ییکیلما اوزونك

قالی کیپتینك آطلس اولوت کما بوزونك

اولوغ بولدوغونك جا توزون داك بولوب

اولوغ قا ییکجاك کما ییلیق توت بوزونك

النوع الاخرى في ابيات متفرقة يشتمل على معان مختلفة

[illegible]
اوقوب يوزنى لا يوز نى ايوا يوز لما
[illegible]
يوزونك كين لا سكا دين باشنكه كين لما
[illegible]
منك اد دوستونك ادپيا اوكونى كورماكيك
[illegible]
بير اد دشمن ادپيا انى اذ لما

وذلك قوله عليه السلام القصد نصف العيش والتودد نصف العقل وواحد كثير

[illegible]
نيجا تيغيك اد دين بيراده يهو كيلورد
[illegible]
نيجه بوز هنر ده بيراده عيب بولور
[illegible]
بو بير عيب تين اوترو باشينى كيسكوجى
[illegible]
آذون ده تيريلكو كيني يسيز قالور

20

[illegible]
تيريك ادكو فعليش كونكول لوا ايب
[illegible]
ايسيز ليك تين اوذ نى يسرانكو يشاليب
[illegible]
ايتار بولسنك ايش نى يسانيب يسغينيب ايته
[illegible]
كيراك مو كيراك يسز مو كرتو بيليب
[illegible]
نا ايش اوترو كيلپيا بسنكا كاش يقين
[illegible]
اول ايش نينك اوزكيني يوتيكيني يساقين
[illegible]
يسونج ادپيا سكا دين كونكول توت اكما
[illegible]
اوكونج ادپيا انديش اوزا داق يساقين
[illegible]
آزان خيرى شرى كوزاف كيجايش اول
[illegible]
ايسز ادكو ايش كما كينوت بولمايش اول
[illegible]
آيا ادكو اوغان ايسز ليكه قيليب

پیکان ایلاکان اد اوزوم بیجین اول

اذا افترت امرا فاحذر عداوته

من يزرع الشوك لا يحصد به عنبا اذا وترت امرا

اینی اذکو بولسا اد اذکو بولور

اد اینی اذکو بیسندین اذکونی خیر کیلور

ایپیزکا یوقما ایپیز چیجیتی

یسنی تورکین ایپیز قیلغ لیق قیلور

کما قال علیه السلام من مشی مع ظالم فقد اجرم

نجاذ بولدی دوست لوقا حقیقت قینی

منک اد دوست ده بیری بولولمس کونی

اوکوش دراک کیمنی نینک ایجی غدر ایرور

کونی دوستونک اربیا تاشی بیلک موتی

بو کون بو اکونده کیمنی لیک عزیز

قینی قنجا باردی کیمنی ایلک ایپیز

وفا کولی پسوغلوب قورروب یول لری

جفا تولدی تاشی دینکلیز دین ادیز

قینی عهد اماتت قینی اذکو لوک

کونی کیلد دکونجه خیر کینتکو لوک

باشی باردی خیری نینک بونکی یاد غوپی

اوزلی کیلدی خیر نینک بونکی کیلد کولوک

ازونی تولدی عدوان جفا جود بیلد

قني بير وفا ليق باد ارسپا
ريتلا

پين ادتاق پين آيينه ارزون ادتادي

تالوک بو آجون غا قيلود پين
ريتلا

غريب اردي اسلام غريب بولدي باد

عبادت ريا بولدي عابد مجازه

خرابات اورامي بولوب آبه دانه

خراب بولدي مسجد بودون بي نماز

وذلك قوله عليه السلام بدا الاسلام غريبا وسيعود غريبا

عمل تويدي عالم زاهد زهد ورع

عارف رقص چيقاردي آيور خوشن سماع

22

بيداع دين بيغيق لي ريكيته تمالادي

آيينه كونده ارتا تورور بو بيداع

قاني اخري معروف قاني ادكو اده

قاني كلدو ادكو كيشي تورغو بيير

يراره پين زماننگ ني خلقين قودوب

زماننک ني بيرتا كيشتيپيني بير

كيم اول بورجي ارسپا كيستي پيک اول

كيراک ارسپا پيک ليک يوري بورجي بول

كيم اول يول لوغ ارسپا اينک بولي يوق

كيم اول يولپسوز ارسپا آنگا كينک دو يول

ايا ادتاغ اينليک پسونجين پسايين

پینیک روزگارینک بو کونکول جا قیلیش
تیلاکاک جا تیریک اینج فارغ قدغو پیسز
یوروکیل تیلاکیک اوزونک خوش لوغیش
اوبوت کیتی ایندراش بولونماس بیدی
چلال یکیلی قانی کورونماپش بودی
چلال یکندو قیدرا بو کون قانی یکیم
حرام نی ییبور ده چلال یتیب ییدی
بودون تال لیق ایل کا اودوب یوز لارنی
توزو قول قیلور لر آداش اوز لرینی
یکیم اول تالی پیسز ادیسا اول ادنی کوروب
یوز اودوب کجادش لر یوموب کوز لرینی

ایا تال غه یسوق اد یقین بیک بو تار
بو کون قدغو یباقنج یارین یول وبال
حرام ادیسا تالینک عذاب اول یسونکی
حساب اول اکر بولیسا تالینک چلال

قال النبي عليه السلم حلالها حساب وحرامها عذاب

تالودی تال غه موبجه یسوق اول بو اوزونک
کونکول ده غمینک اول تیلینک ده یسوزونک
بارور پنی بو تالینک یاغینک غه تالوش
اویا تیب بیرور لر بیرین غو یوزونک
سنک تالینک اول تال اتنیش تورودو عنک
ینکا چیرت اول بیک توتوب توردوغونک

كما قال الله تعالى ما عندكم ينفد وما عند الله باق

بو كون كندو يشوجوك بو تيرماك ايسنكا

اچيق بولغا يارين قودوب باردوغونك

بو اچون تمزا يسى قتيغ ليقه تمزا

اراى

ازا يسى اوكونى داك تمزا يسى آذا

عيشك قيلده بولسا بيله ارى يسى

ارى زهر تاتاده عيشك دين اوذا

هنره ليق قا اچون وفا بيسيزه داق اول

معنه

24

هنر بيسيز غه مونده جفا اذداق اول

هنر بيرله دولت بيريكيل تاكى

بولولمش قموغ قيزده اول قيزداق اول

ني يزدى اچون غه بو صاحب هنر

تنكو كا بو انى اولاشو قيناده

چيپيش لرنى كوتروب نفيس نى جليب

عدو قوتپسوز اچون قرب مو نر

آيا حكيمنه آزون تبا اول كوجى

بيريت مونى بيراثه يينا اول كوجى

اوغلان حكم بيرله كيلور كلكانه ايتى

اينك اترى بيرله تيكاده تيك كوجى

اچون غه بو پسوکونش ملامت تا لوک

قضا لر یوروتکان یرات قان ملیک

قضا بیرله پسجلور اداغ قه یتکسی

قضا بیرله ایلنور توزاغ قه ایلیک

تموغ تنکدآچی ننک قضا دین ایرور

اوقوتش پیر ارا آنی پسبب دین کوزورور

قضا بیرله اوجقان خالیق قوش لری

قری غه قوناه هم قفس قه کیرور

قضا کلیبا یوکروک یوکورمس اوروب

قضا قیتارپلس قینیغ یا قوروب

پسنکا دیخ انکا کسخ بیرکلی اوغان

جزع قیلما یا دیخ ایوبی توزوب

في العذر بتمام الكلام

یتیبدم کیتابی مواعض امنک

اوقوتپسا تاتیر یتک یمیش تاک عیبک

کیم اوپسا بو پسوز کا ادین لر پسوزیش

تنکا یپا تنکادی دوربیت قه بدل

ادیب احد ایتم ادب بند پسوزوم

پسوزوم موندہ تجالوز بارور بو اوزوم

کیلور کوز یجاد یاز بارور بو عمر

توکاتی عمر لی بو یازم کوزوم

اینس اوپس جیقاردیم بو تورکجا کیتاب

کیراک قیلب تیب ای دوست کیراک قیلب عتاب

بتی دیم بو تنکسوق توداق پوز لارین

خالی برپیا اوزوم اتیم قالپسو تیب

انیس اوز ایرور بو کتاب بیر پوزوک

تولولاب کیلتوردوم تیکمشتیم یوزوک

نوادر پوزوک اذ بولور هزل اوکوش

جز اطلس بولور قیمز اوجوزی بوزوک

ایا مغده کیدش کیلیکای مونی

اوقو پسنک دعا دم اونوت ما میسنی

پنکا هدیه قیلدیم بو تنکسوق کتاب

منکا هدیه قیلپسو دعا تیب پیسنی

26

لا ادری قائله ایضا فی تعریفه علیه الرحمة

توغا کورمس اردی ادیب نینک کوزی

توز اتیم بو اون توت باب ایچره پوزی

یغان بولیسا یول لوک اوزا پیسره

انینک توش بولغای بو پوز نینک اری

ومن کلام غیره لاجل تعریفه یعنی لمیر سیف الدین علیه الرحمة

ادیب لره ادبی فاضل لر بانی

کوهر دین پوز المیش ادیش پوز بیسنی

اوغان رحمت ایپسون بو پیاعت انکا

یادین قوبپیا بولپسون یرانلره باسنی

من مقالات امیر کبیر صاحب الرای والتدبیر ارسلان خواجه ترخان علیه الرحمة والرضوان

فی توصیف خواجه ارنبه محمود عواره وطاب ثراه

ادیب ینینک یری اتی یوکناک ارور

صفالیق عجب بیر کونکلوک لر یرور

اتاسی اتی محمودی یو ناکی

ادیب احمد اغلی یوق اول هیچ شکی

کیتابی ینینک اتی ایرور هبة

الحقایق عبارت عرب تیس اوموق ل

تمامی ایرور کاشغری اتیل بیله

ایتمیش ادیب دیقه تی تیل بیله

اگر بیلیبان کاشغری تیلین هر کیشی

بیلور اول ادیب نینک نیکیم ایتمیشی

چیکمی

27

کیشی اتیل نی بیلیبان بیلور ایتمیشین

بیلور من دیسا عیب اوزی بیلماپیشین

کوب ایل نی کوراره من ادیب سوزیی

بیله بیلماپیندین اولر اوزیی

عیب قه قوبوب تور خلایق ارا

غلطه تعانیپیسین ایتمیشن یینا

بسعب اروی بو ایش ریتی دیم کتاب

کیراک قیلد اجابت کیراک قیلد عتاب

تم بالخیر والعادة

28

مخزن الاسرار مولانا حیدر علیه الرحمه

وصل بپاطینی قیلیب تکیه گاه

بولدی بیز امّت لر اوجون عذر خواه

بیز گا اگر بولمیسا اندا شفیع

بوزغای ایدی بیزنی خصالی شنیع

بار ایدی کوب تاپیغه بیز دین بوروون

حرکه بیلا دینی ده توتقان اودون

برجه سینی قول لوغ اوجون امرو شرع

کشف بولوب وجهی بیله اصل فرع

29

بیری اگر قیلسه ایدی بیر گناه

برجه سینا قهر ایتار ادی اله

بیز کیم ایاق تینی باش ادور بیز خواب

بیز دین ایا جس کرمین هیچ باب

بولمه جنایات قه جمیعت نی گوز

قلمه عنا ایجره عنایت نی گوز

اول کیم ایرور نوح بیله همه قدم

جمله توفان دین اکا حرزو نعم

نجه که یوق بیز ده عبادت اتی

نشکه باد دور بیز اغینک اتی

اتری جو قطع اتی عدم منزلی

پوز کا رقم اوردی قلم نینک تیلی
پوز کونکلین بیلکوچی تراف از
بولدی بلبل نطق ده منصوبه باز
جلوه قیلیب پوز توتوبن الچره ذوق
شوق طلب بوینی اوزا پتالدی طوق
عنق بو هنگامه ده اوردی ندا
غیب سپهرت تر یایلدی صدا
علم مجد تبتی ده قیلدی ظهور
شعله اوروب برتوی دین جمله نور
غیب ایچنده ایکلم اردی نهان
برجه بو قدرت بیله بولدی عیان

پتالدی عدد پیاپیه تکرار دیبی
بیفر غه بتسوردی اوز اظهار دیبی
بولدی عدد بیفر ایوی نینک لابعی
بیر بولوب بیفر ایوی نینک جامعی
نقطه بیله نوقته تابیب امتزاج
قویدی الیف فرقنه تا بانه تاج
سالغاچ الیف قامتی نینک پیایه بیبی
تاپتی اوزنول پیایه نی هم بیایه بیبی
تاج ابیلی نقطه الیب بیسلی بیبی
ایم الیب نقطه الیجل و بی
بولدی بو بر نقطه معمایی غیب

نقطه نیکیم نقطه توغوایی غیب

نقطه نیکیم پیتر ولایت قه یرف

حرف نیکیم بای بدایت قه ظرف

نقطه بولوب حرف قه صبرد ترجیبات

حرف بولوب نقطه غه امّ الکتاب

ابجد تعریف قیلیب اِد تواج

معرفت ارقاسینه بردی نیتاج

الغت ایلان بیکا اولاندی الف

وقفه بیسدین قافیه تبتی ردیف

مخزن ایبراد بو دعز اردی بیلک

ناطقه بو کوزکو دین اوکراندی یتیک

31

اهل ایدی علم آدم بیتدی

ترجا الخ ایسم دین اعظم بیتری

املادی ایملا نظری کوز کا کوز

دایره بیرله اولادی پیوز کا پیوز

موندین اولاشیلدی تراتیب تمام

پسفر پسفتی اوتنبو توردور والسلام

عاقل اکر پیوز بیله پیوز نی تباده

عارف اوشول پیوز ده اوذینی تبار

اول که بیلور پیوز کوهری قیمتیش

پیوز ده تینیثر پیوز لاکوچی ینینک اتیش

اهل نظر شنوه سینی پیوز بیلور

نوزی بصر میوه بیینی کوز بیلور
پیوز کوزی دور اول که کورار چالینی
اوز پیوزی دور اول که پیوزراد قالینی
پیوز ده کوزو پیوز لاکوجی ده نظر
یوق ایسا پیوز کیز لاکوجی ده خبر
ظاهر باطن خبری پیوز ده دور
اوزکا ده یوق هر بیلکی بار اوز ده دور
اول کیم یکیم تمادی پیوز گنجینی
قیلدی هبا هدره اوز رنجینی
هرکه نظر منظری دین یومدی کوز
قویمادی حیرات اوزی دین غیری پیوز

عمر گرانمایه جو بولغای تلف
پیوز دورو پیوز دنیی ده قالغای خلف

بیان حال قائل کتاب و ایضا سبب نظم کردن او

بر کیجه غمه بیرله ایدیم همه نفس
مونس و دمه پیاذیم اول اددی و بس
کوز یاشی دیش باده بغیر دین کباب
دودی دلیم نقاش مغانیم رباب
قیداغی اندیشه لریم جوش ایتیب
بوی می بانی دین ایاق اغوش ایتیب
آهی جگر پیوز پیوزنوب دیت زور

درد پیبیت ایکیسی جراحت ته توذ
سوسنوق سورابه ربی ریتیمای هنوز
شمع صفت لیق یوداکیم شعله زن
درد بانیم ده ایاغیم ده لگن
جان بیلامای بر یولی تن صحبتین
ایله که تن کوزو کفن صحبتین
کوزوما کینک دنی بولوب تنک تاده
دوزی قیامت نی کوروب اشکاد
هر تمر هر لحظه بیر او تقا یانیب
غایبی یوق اود بیلان امکانیب
اوت ابجیده قوقنوسی بیجاره واه

ناله جان یوز توزوب صد هزاره
هر نفس آهنک قیلیب بر نوا
دنیا ده هر لحظه قیلیب بر صدا
عمری ده کورنایین اول اویقونی تونین
ناله لیرم دین اویونمای قوزت قونین
چرخ فلک تشنه بولوب قانونه
دنیایی دون قصد قیلیب جانونه
صبر بناپسنی بتکلی بوزوب
چاکیک یوق عمر دین ایتید اوزوب
طایری اندینه اوزوب باله بره
فکر اداغی بیرله کیزیب خنکه تره

كاه تملك اوجي ده طيران ايتيب
كاه فلك بوجي ده پيران ايتيب
كاه تيلاب درد دلينا دوا
كاه پوروب رنج غمينا شفا
من بو غم و طاپيه بيله تينيب
غيرت اچيق اوپسيتيده بردي نصيب
نيجه بو بي صبر ليق اي نا صبور
ار كوك امكاك بيله تبيبا حضور
بنده بلا ديني ده اركا تو شاد
ار كيني كا موحنه بلا لي بوناره
ار ايپنك اخ يوراكينك تيلا كين

كيجكانه ادنلر يننك ايشيش ايش لاكين
توت غم و محنت بيله كونكلونكني خوش
غافل ايپنك مرهم و درما يلنك اوشن
ايام صفت بولما فراغت برمت
خاص بيكيش بول اياق ايپستيده بيت
پسفر ايله ايوب قه هم ديت بول
جرعه يبي ينك پرغوت دين بيت بول
صدق نمازيج قيلور ادپنك ادا
يوپيف صديق قه قيلك اقتدا
اهل بلا پسيلسله پسيندين نخوپت
منتر بينك ايپسابني قيلغيش دوديت

کر یوراکینک پیوست ایسه یعنی که ضعیف
بولمیننک اول سنوه ایلکا حریف
معنیسی یوق لاف نی قوی ای بول فضول
وقص نقه شایسته دکول بی اوصول
قصّه اوزون قیلما کوتر تا علم
تزت بو دعوی رقیننه قلم
ذرّه کیم و کون کا هوا دار لیق
یس کیم و اول درکا سزاوار لیق
لایق ایماس بو شرف بوجینا
مشتری اولما بو گوهر درجینا
تمایه فنی کیم تیلاپسنک یود نی

بیلمینک ایشینک غایتی ره بودینی
یولغا قدم اورما که بیگانه سن
یسک بیله تیراتما که دیوانه سن
حون کیم اننغیتم بو بوز رکانه یسوز
توشیتی وجودوم غه بیر اوت اوزدینی اوز
تیلبه لیکیم توتی دماغیم یولینی
تولغادی بو نغمه قولاغیم یولینی
تترتی اول نایه هشیار لیق
جان کوزینا یتردی بیدار لیق
عطسه اوروب ناطقه مستعجلی
یر حه کالله تیدی جان نینک تیلی

باش جیقاریب عشق کونکول جیب دین
بشلادی پوز نسخه لا ریب دین
ذوق هوس ایتکا دوان لیق بیریب
پوز دفعه نوچ نشان لیق بیریب
کرجی کیم اندیشه یتیپ پوردی رخش
فکر بو ترکیب کا بغلادی نقش
آدا ده کیم توشتی بو کول بانک تیز
ناطقه تپتیک اوروب قیلدی خیز
یعنی بی فکر الدی یوزیندین نقاب
جلوه قیلا بشلادی خوش بی حجاب
جام صبوحی قیلیبان دفع شام

ساقیی غیب ایلادی هنگامه کام
توشتی خرابات ایچینده هایی هوی
سالدی منیک بوینوما بو کوفتو کوی
من داغی دین دانه جایغیم جغلادیم
پوز یوزین اچ ایتیم و بیلیم بغلادیم
ییردیم اولوپ اوستی ده خونی صفا
ایکی جهان خلقینه اور دوم پسلا
کیم داکی باده اشتهی ایتیم چلال
قوز پیاغنه نوش بو جامی ذلال
مهرم قیلا بیلمسا کوب پیما یسون
کوچ بیله جلوانی اچیق دیما یسون

من کی بو نیت بیلا قویدوم قدم
جانه تمودی اوجینی قیلدیم قلم
غواص کونکول نقد دور اوشبو رموز
غوص غه کوز یتمه کوهر نی اوجوز
عقل دینکیز اددی اندینه کان
اورتا ییره کوهر یعنی نهان
جانه تینی بیرله قزیب اول کانی نی
قیلدیم اوزوم غوص بو عمانی نی
اول کینی قویغای جو نظامی بو کنج
قزغنه بیلکا کوهری دیت دنج
یوق ایسا هر مفلس کمه دیت کانه

هیچ تبا بیلکای مو بو مخزن تر راه
کنج آیا بسی کان بیله دریا کراکه
جمله اسباب مهیا کراک
بیر ییا نیکیم ایستاییا هر جوهری
خواجه بیله اوکیسوما ییا کوهری
کر تیلاپسنک بیعی بیله بو صفت
بیعینک آدور هرزه بی معرفت
هر نیچه کیم بیچیا ینا قیلیبا جونه
باره بسی دیش قاییزغ کوهر فروش
اد نظری دیش اجیلور اد کوزی
اد نفس بیرله یورور اد یوزی

حکم بیله دانه ده بار دور بحره

فعل غه کلتورد پسا بیکای لر ثمره

توکپسا بای عرق دهقان بیلک

بیمینی نیبک فایده پسینی تماپش ایلد

تربیت و پیشی قیلور باغ بان

تازه بولوب میوه بیرور بوستان

اول کیم ایدی زوج کلیم و خلیل

تمادی نی واسطه جبرئیل

یولینی قولاوز بیله تپسا بولور

بیر دی تپسا قوزوغان اولوک

زوج تا بیابانه تیرلور بلکو لوک

اول کیم آرور نشو نما پیز نجات

بغلاآمغای نامیه غه اعتقاد

کمرجی قیلور طلب اوزی دین بو فروش

لیکیش اوردور تاش قزنه اورتوک لی جوش

کی ده دایی باد دور الغ بال و بر

باد مو هما خاصیت دین اثره

اول کیم اوردور لاف بو دعوی بیله

رابت کراک دعوی سی یعنی بیله

اول کیم انکا معجزه تاک پیوز کراک

یا خود انکا انکلا غو تاک کوز کراک

پیوز بیله هم بولپسا نه بولغای ایدی

مین دین اچون سوز بیله تولغای ایدی
سوزده کراک معنی و معنی ده ذوق
سوز لا کوچی ده سوز اوچون درد و شوق
ارا غه کیلیسا محکی امتحان
تخت عیاری بولور اول دم عیان
بو نه فسون بو نه افسانه دور
بو نه ایر دورو نغمهٔ مستانه دور
تولتی جهان زمزمهٔ حیدری
تولدی صدا کنبد نیلوفری

تقاضای نام ممدوح و مدح او عجز نفس قایل

انده

انده که بو نغم ایله یوندوم قلم
ثنا دعاسی بیله اوردوم رقم
اجتیم اینینک مدح ده بو یخشی فال
فاتحه بی خاتمه غه کیلدی دال
بولدی معانی ده کونکول نقش بند
جان تیلی کول باتکینی قیلدی بلند
جلوه قیلالا بشلادی راز نهفت
خاطریم اندیشه لری بولدی جفت
نامیه پر جنجه اینا تویشتی جوش
بلبل محجوبی کوتاردی خروش
کنج ایشیکین اچتی عنایت قولی

بتشلادی توفیق عنایت یولی
کنج تنیس عارف صاحب پیریره
کنج ایجی نینک کونجی دین اوردی دفیر
تشنه صفت بولدوم آیاغنده بیت
جرعه بیدین قیلدی دماغیم نی بیت
بو قرا توفراق قه قیلیب جرعه ریز
لطف بیله توتی قولاغیم که خیز
تورک ظهوری دور اجون ده بو کون
بتشلا اولوغ یر بیله تورگا نه اون
دایت قیل آهنک نواوه حجازه
توز یتوغام بیرله مثودور غولی بیاز

تورک پسوزودینی توزوک بیرله توز
بخشی آیالغو بیله کوک لا قوبوز
پیوز ده منینک توروم آدور دل پسند
دفیع قه کول قند پیکیش پسود مند
منع بی کان خطاه بیله یونغینك قلمه
منه یوروکان یول بیله قولغینك قدمه
جینقما ایزیم دین کیم آدور راه دایت
کیم یورومک باز ایپا کونکلونک ده خوایت
نعت پسنک دور که پیزاواره پسنه
نبخ نی پسنج پیقلا که بیداره پسنه
عرضه ده پسنج پسن بو کون ای هوشیاز

یکیم پنکا بیردوک باری بیز اختیار

پسن دین ادب بیرله بیلنک بغلاماق

بن دین ادب قاعیده پیش بیقلاماق

پسن دین ایاق بابس ماغو بیز دین توقوبوس

تنکری دین ایلهامو هنر دین جولوبی

جون نفراق غیبت یرو تی بجراغ

برتوی دین بولری منور دماغ

تابتي اینک کولبه یسی نورو صفا

بیردی هنر نقلینا تسوه نما

شیخ نظامی دمی دیش جان تابیث

معنیسی دیش یرلغو قرمان تابیث

من که بیشود دوم بو لرینر اتش ینی

شیخ نظامی دین ابث جانشنی

قوبتوم ایپا اوبتی ایم نی بیلیک

ینچ قشان لیق بیله اجتیم اییک

کلدیم اتاک لاب کوهر شاه دار

قیلیه قبول اوز قولی دین شاه دار

جوبیسالی بولپا ینجایش انجا دور

ایله که تولپسا یتی اقلیم بر

دونی ده جون حیدر صاحب هنر

یکیم جوادی مونجه توکاپس هنر

مهر ترکه قرغندمو بیغدیم تمام

قیلدیم آلیب پیسکفغوچیغه رام

آنینگ ایجیب اوتیني پیون در منکیز

پشغره باینی دین آیا پیین قومنکیز

تال ایکاپسی دین آیا نامی بیر دعا

فاتحة تکبیر ایبادینک لر آنکا

در مرتبهٔ انسان

ای شرف ایجره ایکی عالمه تره تاج

یعنی فلک جیسندونکا بر دواج

تحت خلافت قه سزاوار د بیسن

دایره ده نقطه بر کاد پیسنم

همتینک اول پیرکما که اپیلکاد ایتال

عجز ایله لنه عمله لنا دیر تملکه

عقل ایپا بیس دور پیس آنینک مجری

عشق ایپا جانینک دور آنینک چیکمی

آنده که بیس یوق ایدینک ای جان جانه

هیچ نیمه هم یوق ایدی بیلکیده عیانه

خلعت آپیا پیسندهٔ بو تارو بود

واسطه بیس بولدونک تابتی وجود

هرنه تعیش غرجان بردی لر

حاصلی نی پسنده نشان بردی لار

اسم دیبام عین مستماسی بیسنه

ذات دیبام حرف معماسی بیسنه

[illegible]
قدرتو قووّت یولی دیش آلتی کون

[illegible]
کون و مکانیش بولدی بو ایکی آزون

[illegible]
قیرق صباح اوشبیده حکمت الی

[illegible]
قیلدی خمیر اوشبو وجودوم ایکلی

[illegible]
عالم کوبرا یسن یسوغرا. بو دور

[illegible]
دریمیش یسن یسن و دریا. بو دور

[illegible]
یسن ده دور اول گنج که تپمیش اوزونک

[illegible]
یسن یسن و یسن غافل کورمس کوزونک

[illegible]
بیر نفس اوزونک بیله مشغول بول

[illegible]
مشغله لر دیش بادی معزول بول

[illegible]
فکر ایاغی بیرله صفر قیل دیمی

[illegible]
غیب برا دینا کودر قیل دیمی

[illegible]
قیده که یتسنک اوتو بولما مقیم

[illegible]
کیم ایرور اندیش نادی نازو نعیم

[illegible]
یتیعی قیلیب هر بیجه برسنک یراق

[illegible]
هر بیری دود بیر بیری دیش تحی داق

[illegible]
بیلک کیم ارور یسیرو یتولوک اصل بو

[illegible]
اوشبو خبر شانی ده دور نغمو

[illegible]
عوت قیلیب یتیسنک اوشول یسیر دیش

[illegible]
آنک لغا یسن کیم بو دیر دیش

[illegible]
یسن یسر و یسن مقصودو مقصود یتیش

[illegible]
یسنده ارور برجاسی موجود یتیش

پسن ه تولون ای پسن بو تیننک دود جو چیغ
وای یکیم اوزونک یی تنی چس پسن ایلیغ

المقالة الاولى في الموعظة

نیچه ای غافل کونکول اچیر اویان
کوزونکنی اچ بیر داغی باق قیلک تویان
اولدونک ایپسا وقتی دور ایلدی تیزیک
پیوزکا کیرو باد ایپسا اغزینک ده اتیک
قشنه اپسنک بیر ایاقه ال توتق ایقیک
پسن ده داغی جان باد ایپسا جوتق ایقیک
پیلدی پیس اهنک چینیب پساد وان

کاروان بیلمه شب کیر یوکل لادی
یراق منزیل دودو جول یمنه یولی
داوع یخنی ایپسا ینکیلک یوکونک نیچه
بیلک طاعت تقوی ارور هر کیم
بیلک قناعت فخرو کیراک بولپسا
اوز بوینین هوا نفس هوبس حرص
توز بیر له رضا نی قناعت فقرو
ایت داضی کا برکانی حق نی نفس
ایت قاضی اوزوکا نی عملنک اوز
لرین لیق کماع خیره ایت بر بر
لرین لیق یمان برجه قوی ده الی

ايت ييكى توتيبا يسونكاكه ايلى ده قوى
قينا ركه ييمينك بو تورود يى يو توى
كرَ خود اِيشينك بولپاوه شهوت برمت
ايپكى يمق ليق لرى قيل باى بيت
اوى بيكى داينى يتيلما كونده قوت
بن داغى هزار بيكين ايني گا توت
كوز يوموب ارقنكغه يوروب يتيله ايني
هر كيز آنينك دايى بيله قيلما ايني
مونجه ييك آدم جانغى دينى بيلا بو دم
برجه غه بازى بيرا دور ييك قلم
توكتى اوبا كنك ايچكنك يينك قاينى

45

دوست يسغش دينك مو آتانك دشمني
كوز كوزور اوزنى ركني گا جهرو بان
كوز يوموب اجقونجه قيلور قصد جان
آدمى يات يايغى يراغيش بيلور
اوى داكى دشمنه غه نى تدبير قيلور
حيله بيلا الى دو الداغى كوب
مكرو دغا تونى بيلا بويى جوب
گاه عبادت بيلا ترتغاى بولونك
وعظو نصيحت بيلا قابقاى قولونك
شعبده لر بيرله ايتيب جم بند
بركى اول ايني بيرله يشنكا ريش خنده

بردینک ایپا اوتی ده انکا اختیار

قالمادی بر جوجه پینکا اعتبار

برجه اوینک لی اوزی گا منکا دور

اوزگا قجانه هیچ کیشینی پینکا دور

ات کی یورور یازی ده یای قیلینی

اوزن لاتا غونجه تو تا بیلماس کیتی

نفس لی قیلغیل هم اول ات تین تمیز

پسقلما اول بایه ده اپرو پیمیز

ات پیمیز بیر دبان اشقاج آداه

ایتی یراغ بولسا یورونش گا یراه

بولسا ریاضت بیله نفسینک بوداغ

[illegible]

46 الدینک ایپا نفس ایلیندین عنان

باده کی پیننک برلدی بو ایکی جهان

اول کیغ لر که بو اولاغ چیندی لار

برجه یول ایلکاک لری دین تیندی لر

کون یوموب اچ قونجه کزاده پیر یوزی

اوز بیری دین تبرا تکان تاک اوزی

باده مو تن مرکبی دین یحنی داق

ناقه ایاغ لیق کیغ یاشلیغ بوراخ

هیچ کیغ کورکای مو جهان خلق ده

خواجه ییق کیزکا یو ات بیلق ده

بیلکین ای پیاپیک مونی بیس تبل کولوکل

برجه عبادت باشی دور بو بیتولوک

آیغا هر ایشنی قیلماق اوچون ار کراک

پیر بو توزور ایش لمکا ار کیراک

یول بو در آخر قنی دیوانه

یول غه قدم اورغوچی فرزانه

اورنیپا چریغانه باده شناخت

ایکی جهان تختیغه بور تخت باخت

چیقله کا بیلمیسا اوز کوهرین

بغلیسا اوز پایه پیده لنکرین

المقالة الاخری ایضاً

47

ملک آرور دلبر صاحب جمال

ای خوش آگره بولمیسا آرتی زوال

بیر بنجه کون دنی ده جان خوش لوغی

سلطنت آرور بو جهان خوش لوغی

خوش کورو تورور ایلک ایچی ده اعتبار

کامی دل کورکا بنده اختیار

بیتماق اوچون برجه طلب کاه آرور

قویماغو کیتماک ایشنی دشوار آرور

بیغیپا بولور درد نهان بولمیسا

دلکش آرور باد خزان بولمیسا

خوش نعمه دور عمر و فاسی قنی

مقاهو کدا بیرله نفاسی قینی

دولت عمر کیم آرور خواجه داش

عاقبت ملاحر بوداده لر یعاشه

کرجه که خوش دور بو ییکیت لیکار کولی

کیلمیپا پسونکره قری لیق علغلی

دنیاده کیم کولدی خوش ای هوشیار

کیم پسونکیده ییغلامادی زاده زاده

قیپسی کونکول کیم نفیسی اوردی نشاد

پیلکا پیاوردی کولینی تند باده

کیم ییتی بانی ایتنج اویودی بر زمان

کیم سنی جون اورمادی اوستو جهان

مجهـ

48

تبرع کلی بو فلک تنند خود

توقتا ناپس اورولە دورباش قویی

مونجه تومان قانه که توکانلی قیاپس

تویمادیو تولمادی بو بیتی تاپس

ای کیم اورور پین بلیکنک بیرله لاف

ببیل کوجی هرکیز ییمنی تولمس مجاف

عقل مو دور اوشبو که شام و سحر

رزق تیلای ایسقاعه پین در بدر

جون ییکیجه لیک عمرده یوق اعتمیده

ییکیج بو اورون دیشی نه توتاره سن اومید

عقل حضو رینده خجالت نه جون

هر زه طمع بیرله ملالت نه جون
منزل یوق یولغه بارور بیتن که نه
اوز اوزوکا بازی بیرور بیتن که نه
ای کیم آتانک تیدی مینینک دور بومک
ایلده تنی بیننک یورو میراثینک ال
بر دم اوزونک بیرله بول ای نفس جون
یاد بیلور دنیا بیننک تاک نی خوب
قیلدینک اویون بیرله تیریک تیلک صرف
باده توکان ایدی ده تنی قالدی ظرف
نه اوجون ایدی لر ای غافل بیبنی
قیلده ایدینک تیتینک چاچاک قسنی

49

نیجه فلک دورینی قیلماق جیبیت
اوه ایننک آخر اوزوکا بو نهیب
تبرنه اکر باره ایسیا جان دین دمقه
قیلک مونی تکراره جاوز ما ورق
اول کینی کا کیم ایتی بو درد
قالمادی اندیش بو جهان اجه کرده
کوه نشینی بولدی صحرا کدازه
امیره دین جیقتی توتی کمناره
پشلکی بو خر خسنا لر دین ایتاک
خاک نشین بولدی توشوب کونکا تاک

حکایت سلطان محمود علیه الرحمة والرضوان

قیش کونی مجموعه تفرج قیلا

قوش بیلا اتلاندی نایب لر بیله

کوردی قولا توز یازیده بیر قراب

شاه ایی کور تکا قیلدی شتاب

باردی قتینده نه کوراه بیر قری

یتاجی پریشان جیرایی یتاب یتاردی

دنیاده نه دکوده نه بود یا

نه پشوه ایب ریق و نه کفن عصا

باش یتی ایاق بوبی ده بیر لوح پس

لوح و قلمه پیتری بیله عمه نفس

حالینه مستغرق و وقتی نه حیث

50 پیتی فلک همتی الکده پیت

شاه کوروب پنجرادی اث پیتی دوان

توردی ادب شرطی بیلاه کوب زمان

بیر انکا قیلمادی هیچ التفات

نه دیدی اولتور نه سوروب دیدی کیت

بیر جود او دادینی قیلدی تمام

شاه یاووق کیلدی و قیلدی سلام

سوردی بو کیلماک نه مرادینک نه دور

نه کیمنی پس عزنی ده ایتینک نه دور

موندا کیمنی کیلمیی قیلمیش کوز در

کیلمک توشماک نه ایدی بی خبره

شاه پیدی باده دود الغ شهر تیم
غزنی ده محمود اتاد لر ا تیم
قیش کونی دور یازی هواسی پیاده‌ق
نهری صفا نخش عمارت یاوق
طاعت اوجون زفت ایناییش کوشه
هر نیمه دیش یغدوداییش توشه
بغله بو ویرانه دیش ای بیر رخت
قیلمه تریک لیکدنی اوز اوزونک کا بخت
بیر تغیر بیله قیلدی عتاب
پیل کیث اجیق اوپشیده بردی جواب
بیز که بو یول اوپشیده ده اوتکوچی بیز

51 آیله که کیلدوک بنه کیتکوچی بیز
من که رحیم جوبی ده اردیم جنیش
نه پیس ایدینک انده نه اوح لامیش
رزق ایاپسی یازو کوزو یای قیش
واپسطه پیسیز قیلدی جینی پروریش
اول که یناده اوت نی گلپستانج قیلور
ایلمدی داغی قیلش یراغینی بیلور
فقرو فنا دولتی ده اول غنی
قیلمادی محتاج پسنک تاک جینی
کره طمع ایتپسام پسنکا پسندیش ابتر
رزق دومی ده گزایش در بدرر

ای پساهی جان اجیده شهر بند
اوغری بیکیش باش تین ایاق در کمند
هر پسونکا کینک بندی ده یوز چینک کره
پیشلپسلکه بندو زره بر زره
تاکی اجک کیلپسا نیچوک قیلغه پسن
قی بیرینی قطع قیلا بیلکا پسن
کیلدی بو پسوز شاه قه بی حد اغیر
تیرع بولوب دیدی کیم ای تاش باغیر
پسن که قیلور پسن منکا بو پسر ذنبی
پسن نیچوک ایتکای پسن اکر توشپسا ایش
ربیر تبسم قیلیبان اوردی جوش

52 تو پیسی اوجتی و قفس قالدی بوش
شاه بولوب پسوز تکانی دین خجل
قوبتی وه کیتی ایوینا مونفعیل
بو نه دم و بو نه صفت جان ربیرش
بو نه پورو تمک بو نه اپسان یوریش
اوزکا لرا اوخشاپس ابدال ایش
هرکیز الر توریشه تماپش پیکینی
شربت خوناب و غزا دردو دنج
صورت ویرانه و پعنسی کنج
کرجی یکزاد جرکن و عریان اوزی
لفزد عبارت پیز ایتقانی پسوزی

آنکلاپیا هر رمز ده منک سرّی باره
کیم بیلور اوّل رمزنی جز بیرو باره
ابر دی عیسا دی دیش جانشنی
کیم تیتار المایش بیکین تانرغ لی
کوکتاکی لر نیت داب الر دارد دیش
پیوره قیلور لر ایای کرو دیش
هم دی هم نفس بادی عشق
هم اناسی هم اناسی بادی عشق
پیشه لری رحمت صدق صفا
زینتی لری همت صدق وفا
علم عمل بحث جدل دیش کیتب

53 مؤمن کفار بیلا صلح آیتیب
مجوه کونکول لو ایثار الله و لا
طی قیلیبان پاک گدا ایز پیما
آلت تانات الر دیش مجاله
تاذی یستقبلک الرغه جو کال
درس ابجیده خضر بیلا همه یبنوق
جوغ ابجیده عیسی بیله هم طبق
منظر آیاتی کلامی کلیم
مظهر اخلاق صفات قدیم
میرزا اسکندر نینک
چون تخلوسی

اندە كە بو دايرە اوردي خيالە

اورتە غە كيلتوردي بو تنكيسوق خيالە

چون كە بو پيونە پيشگە پيسيني قيلدي نقش

مهرە ايدي مدح شهي تاج بخش

تورت بولونك ييتي اولوش سلطاني

التي جهت ايكي جهان نينك خاني

بادشە اسكندر دارا حشم

داودي دوران مهي صاحب كرم

ملك آراييسي برلاس اوماغ ليقي قيات

پايە حق مظهري ذات و صفات

عدل بيلان دنيا و دين مفتخر

54 تختي آتي ير يوزي دە مونتشر

شاه ولايت پيري نينك محرمي

نوردي نبوت دمي نينك همدمي

صورت و معني دە وجودي توكوز

ظاهر باطن دە تولا رسي توز

علم دە معلوم حقيقت بيلان

توزدي شريعت ني طريقت بيلان

پيرتي حسنە خلق پيستيچين و

هر فني دە موندرج انواع فن

حكمتي يوناني دين بير نفس

ايكي جهان شيرە سي دە بير تمكس

ترتیپسا اد ایلک کوینی ده زلف قاف

رستم دپستان دین آسونغای دمار

خنجری نینک ضربی نی کوردیا هزبر

قیلمغای او ایجره کیبک لر کا جبر

شفقت دین اول دم که بولور اوق جدا

قاف ده سیمرغ بولور ذاغ با

چرخ آلور چرخ فلک دین عقاب

بازی آلور بنجه بیلان افتاب

حکمنه جان قیلیه نفس اشکاره

بحر دین اوج بیرله قوبادغای دماره

قهر اوتی شعله سی کر بولپسا ییتر

55 بیره یوزی ده قوبقای اولوغ رشته جبز

لطفی اکر ذهنی ده قیلپسا ظهور

جنت فردوس قه توشکای قصوره

برجه هنر لر ده عدیم نظیر

تخت آیاسی خسروی اقلیم کبیره

بحر کرم دور داغی کانی عطا

شاه و شهنشاه آتا دین آتا

سلسله خطبه آنی دین بیر فرازه

فتح و ظفر همتی نه کار سازه

هیبت دین قلعه البرز بست

قوت دین چرخ برین غه شکست

کیچن ایچیده حیدر کرار تاکه

دین ایچیده احمد مختار تاکه

دوزم کونی قهر ایله اقلیم کیلن

بزم تونی لطفیله خدمت بدین

بته اکر پسایه پسی ده تبسپا جای

دولتی نیک بر توی ایتکای همای

فرّ فریدون یوزی ده بلکولوک

جلمه قانون پسوزی ده بلکولوک

برجه هنر دودی ده تابتی کمال

اودی هنر تربیت بیرله بال

ظاهر ده چلک دقایق قیلغو

باطنی ده کشف حقایق قیلور

دال ارور قدرتنه علویات

لال بولور قوتنه سفلیات

غیب رموزی بیله ذهنی قرین

فکری فنون ایچره فنون آفرین

هر نه کمال ایچره دیسام بی نظیر

برجه سی بر بیریسی دین دلبریش

تابتی هبا بیله تورت امهات

تابتی لر امکان بیله سیری نبات

ملک نشان بیرمادی بو شاه تاکه

دهر کوزی کورمادی بو ماه تاکه

تاکی فلک دور قیلور ییل ماه

دورنی سورسون بو اولغ پادشاه

بهره خرادات که قیلسه هوش

تاپسون اینک غایتی نه دیت دیس

بولسون آچون ایچره آدیغ کونکلی شاد

برچه اولوس اوستی ده سورسون خراد

یعقوب پیغمبر حکایتی علیه السلام

انده که یعقوب رسولی امین

بحر ایچیده بیر ایدی یوسف غمین

حضرتی عزت قتی دین کلدی وحی

57 اول غمو اول ناله سینی قیلدی نهی

کیم نه سبب تیم قیله دورسن بو جوش

فایده سیز نیجه توکانیس خروش

بز سینی کنجینه ابرار ایتیب

تخت خلافت قه سزاوار ایتیب

بزنی سیوب بزگا تاپنسون ایتدوک

کونکلی بیزنک بیرله آونسون ایتدوک

قیلدینک ایسا اوغلونکی بیزگا شریک

غیرت ایتیب بز هم ایردوق تیریک

کر یسنک ایدی بو فراق ایچره غمه

بیز داغی ایتینک غه اودرالی دقه

اوُل كيمْ آرُور تينكرى دينْ اوْحيد وارهْ

حاصل يوق غير بيله نيسنى بار

يارْ نى پيسوكان نيتاره اغياره بيلى

يار آنى ايستاره كه نيلار ياره بنى

عشق قه تيك دويه كراك درد راه

مر هم درمانه نيلامايش درد خواه

اردو بلا لذت نى جان بيلور

واه كه بو جان قدرينى جانان بيلور

نور بولشى ديده بينا بيلور

عشق نيلين عاشق شيدا بيلور

نى تنى پسون عشق نى هر بول هوس

58

عشق نى عاشق تانيرو عشق پس

بولدونك ايپسه عشق بيله اشنا

محنت اينينه غه قيل مرحبا

من كيم آرور من ه بو قفس قه اسير

دم اورا بيلمنه قيله بيلمه نفير

كر جى بولوب تود بوراكيم جاك جاك

ذهره يوق اودسم نفسى درد ناك

تاشيقى نه بيلسون كه رياضت نه دور

ايجكى سقا پيورغيلك كه پيناپيت نه دور

تاشيقى كوراد ايجكينى بر تال كنجه

ايجكى سقا پيورغيلك نه كوراد دردو دنج

اول کیلیشی کیم بولسا یاووق خانینه
اوپه دانی منت اینینک جانینه

سلطان تیمور
بیک نینک بو
بیر ایکلیتی تغریب
اوجون ایتور

جون که تیمور بیک بورون ایتی خروج
دولتی تمامی دور ایدی بو عروج
عاجزو مغلول کیزاره اردی زاده
قیلمای اوز اندنه پیسینی آشکاره
بیچی ایتاکینی توتوبان همشتی

ایلشور ایدی قیدره کراکه دولتی
تینکری قضاپسی بیله اختره کوددر
بوشقوجه قیلدی الکیش خام در
کیتی اوچید اول تیلاکی دین تمام
کونکلی بو انینه پیدین بولدی خام
همتی عالی تینه بردی نهیب
کیم نه تونکول کان بیله قیلدینک شکیب
ظاهر آلینک تابتی ایپسا بو شکست
غیب کوچی برکای آلیک اوزی دیت
پسلمه اوزونک نی طلب اوستنده بول
کیم پستکا برکای طلبنک بیچی یول

بیبک یینا بغلاب بیلینی دده وارده.
بولدی الغه تینکری دیش اویید وارده
تاکی آذل حکم بیله دیپت غیب
قالدی آیاغیمنه شکیت اوزدی عیب
بولدی بو کز جرح اینی دیش تا اویید
کونکلی کوتار دی اوزی دیش اعتمید
بیر الکی بیر آیاغی مبتلا
قالدی غریب یلیق ته آچادی آدرا
زخم و جراحت بیله بی دپت و با
هیچ کیمنی یوق تینکرا پیسرده جز خدا
کونکلکا اوجون تام توبی ده خونی یاتیب

60

مونکلوغ ایدی توز ایجیده اول باتیب
کودی رک بیر موز آیاغی الکی یوق
بوکیساپسی مجروح یاریم بیلی یوق
کیلدی اول تام غه یابوشتی دوان
پسی همان آددی یقیلماق همان
اونبو یقیلغان غه تونکول تادی موز
یر تنیب اول تام غه یینا قیلدی زوده
جیققتی یاریم یولغا یتشکنجه تند
تیرناغی سوپیستانی دی تیشی بولدی کند
تونشتی یینا تانغ قوپی اول تام دیش
کیلدی یابوشتی یینا تا کام دیش

آلتی بیتی قتلاَ توشا یرمنه
جیقتی اوشول تاغ باشنه ترمنه
بیک ایتیب اول ایش دین اوز ایشینی یاده
بولدی بو رنج ایله اول کونکلی شاد.
کوجلانیب اول دم یوراکی جوش ایتیب
زحمت خوش بولغوجه خاموش ایتیب
همت عالی و دولت آیاغی بیله
آینک آیاق سوندی یراغنی بیله
توتی جهان ملکتینی تیک قلمه
اوردی یتی کشور ایچنده علمه
یتندی آینک دوردی ده روی زمین

بولدی بیر ایلک بیر اولوس روم و چین.
همت آلی دور یری بیضا دیکانه
اد نفسی دور دمی عیسی دیکانه
کیم کا که همت نظری بولسا توش
کوک نی تلاش قوبی بولور اوجاده قوش
همت آلی دولت ایناکین توتاده
اده کیفی همت بیله قور غم ینتاده

مقالات ایضا ده موعظه

بیر نفس ای دنی اینی دین تملول
عاقل اینک قیلک بو نصیحت قبول

هیچ نیمه گه تیمه‌ینگ ای دوست دیت
بیمنت آیاغینگه بول ای دوست پست
اد کیمنی کا بیمنت اکره بولیپا ایاده
عاقبت ئولار نرادین تباده
اد کیمنی ایمکاک نه پیتیپک داک بولوره
پرجه ینجه پنپسه پیتیپک داک بولور
قالماپش ایاق ابتی ده دری بیتیم
قیمتی اکور مو ینجه پنپسه پیسم
پیکیپا بوتون لعل دین ایلکا فتوح
پنپسه مفرح دورو تفریح دوح
اوت ته یقاده عنبری پیادانی شاه

62

تابیشی دیش تازه بولور یاره گاه
کوریپا مجلس ایجیده شمع شام
بولماپش ایدی مهر کا قایم مقام
کیم کا که ایش بولمیپا بیس اوفتاده
هیچ ایش هیچ ایش ربیله تماپش گشاده
تجربه پیره اد مو دور ای همه نفس
تجربه دور اد کا خوبی و بیس
هر غلط اد اوغلینه بر بند ایرور
اون غلطی بیلیپا رخرده صند ایرور
اد کرک اوز جاده سیدین یز نمپا
ینپا داغی یولغا یانیب ازمپا

غفلته اولوم در داغی نومید اولوک
غافلک نومید نه دود بد کولوک
عاقبت ایشینک بولغای اومید اوشبو یده
پیوند بیلک ای دوست کسته اوشبو یده
بر نیچه کون که فلک ایتکای بیستیز
قیلمه زبون لر کبی عزم گریز
شبنم لر غیبت ته باده دود نهان
بیر جانی بیرله کیمه قالدی جهان
قیلمه ینکیلک لیک بیله کونکلونکنی دینی
کیم بیله دور خار و کول توش و ینتو
تا حرکت قیلدی فلک گردیشی

63

قالمادی جاوید غم ایچره کیشی
عین نشانی کیم آرور اول جهان
خضر بیرور ظلمت ایچنده نشان
هر غم و محنت که کورور نور کورنده
یخشی کورادی بولپسنک آرور پیوند عنده
شیوه سی کوب ستمله الله درد
کم بیله تو فراق نی قیلور مرد مرد
درد یونده قویونکوز ایشتواد
صبر و تحمل قدمین مرده واده
بتی غلط ایتما که بو دور دامی داپشت
من نیسایش بولمسا تینکری کما خواپشت

هر نه که تحقیق توروُر بسون منگا

برجه پیتنی بر بر ایتیم سینگا

عاقل ایسنگ بخشی قبول قیل نفس

مقالات در موعظه

بیلکیل آیا کاسبی صاحب عیال

کیم سنگا اد آداه لیک حلال

اول که توزاد شرعه بیله دینی ینی

تینکری حجیم تیب ایتتی آنی

دایشت لیق اوپسیده ترا ذونک نی توز

دایشت لیق ایپسابینی سقلا توکوز

64

ایکری آذار توغری اوذار ای فلان

توز لوک ایتیب تینکرینی کود در میان

آده تاک ایت بزل کیین ایلکادی

نیسنه بیکیش یومه اوز اوزونک بیاری

بولمتا فریداد بیله بخت روی

قیلمه ذبون لرغه قیتیخ کفت کوی

یخشی یمنی کیم نی کورک بر بیل

صدق دین ادتوق پیسنی تز وبر بیل

هر نه که بیتیشنک بو کون ای هوشیار

همه بیتنکا اوق بیستقای آنی دوز کار

اول کیتی لر که بو دکان توتتی لره

لره اوكپوتي ديش كمايه پير بي پسود

بولماغيدا اوز دبي قسنى لره غه چسپود.

اوزگا سگا پساقيما زيانه اوزگا پسود

تينكري تيكيم برپسا رضا مند بول.

بركاني سگا قانيغ فرسند بول.

بولما اوجوذ اليب اغير پستغوچي

اون غه كبك پيركه سگا پسو قنتقو زچي

هرگيم آرور تكيب اوجون قحط خواه

واريسي ميراث اولورو اول كناه

اول كه غني اول كه توانكر ايماس

قيمت

ديش ادنوغ و اوكپوك يماس

65 بركن الور يسكان و كيكان قالور

ارتوغيني دشمن الى سگا پيالور

پسقلا امانت بيله اوزناق چقيق

يلغوز اوچ لما دوكاه توفراقين

خواجه كه ارتوغ توق ايتاد اختياره

بولپسا كيزاك باز كش برده داره

بولميسا اوزناغ ليق ايجنده فريشه.

بنغلامسا كيپسا ده اوغريش كريشه.

آدمي غه تجربه دايه پيتاره

دايت ليق اده اغلينه مايه پيتار

كوفه ده بير بيري صاحب باطن

بیلان خواجه بزاز بیلان اول بیچاره
قری خاتون قصه سی
کوفه ده بر بری لدنی سبق
پیر ایتا بازاذغه قویدی آدق
یعنی بیلان کنج ولی تنک دیشت
یتیم ایچی ده یکردی و قیلدی نشنیت
خواجه بزازه انکا رو بروی
بلکوچی پیودا ایشینی مو به موی
الی ده هر جنس تین اجناس خاص
اوذکا دین اوذکا جا یاپیش اختصاص
صرفه قیلیب عمری تجارت بیلیه

66 قیل نی یراده ادی بیپارنت ببیله
تانکی اوصول چاله الجیده بر عجوز
بوپی ایکی قت بولوب ادقاپی کوز
بوپی باتنی رخنه بیلانه بی قراره
دمه اوروتنی یول یوروپنی مرده واده
نه کوزیده نورو نه اکزیده پسوز
دنی پیدیش قوینی ده بر وصله بوز
بوزنی بو بزاذغه بردی کیمه اله
مرنه بها بولسا ایلاکیم کا پیاله
کوردی بو بزاز بوزینی اجیب
بوز قورادی بر بیجه توکوروک بیجیب

یوغان دور بیبی پیشت تامونی یکیم

بوز یی آشوقوب نه کرک توقوغن

تون غه یرا بس که بو یتیپا کیتی

یوپا خود انجاق تود ایلنک که ایتی

کونکلکو اچ تون غه جو لایق ایماپس

هر نه تها بیرله موافق ایماپس

قیپشی خرداد غه بولپسون پسند

قیده تباپش مونکا من بر لوند

خواجه پسوزینه قیلیبان اعتمید

کپستی عجوز اوز بوزی دیش اول اوجیده

دیدی کیم ای خواجه صاحب کرم

عمره

67 جرخ فلک کردیش دیش کورمه غمره

تول مین بیجاره صاحب اجیال

عاجز جیکین براکنده جال

بیعی قیلیب بردیم ایکی هفته جان

تما پستکا کلتود دوم آنی بو زمان

بیر پسوروک اوغلوم اوشاغیم خوارو زاد

تیلموره دور یولغا باقیب انتظار ده

هر نیکا کیم تیکلیپا اوزاتیبدی مینی

هر نه دیپسنک تینکری کا پسالدیم پسینی

کز بیله حمه کیلنتوروب اول بوزنی کیم

خواجه آنکا بردی بیر ایکی درم

ترتیب آداغ اوستیده توز لوک ملال
ینقله قوبا اوز ایوی نه بردی ذال
بلکولادی یوز نی اول ابدال داه
کوز اوچی دین یاپیش توتوب کیتنه گواه
کیلدی یوز آلماغه بیراوه ناگهان
دیدی کیم ای خواجه روان بول روانه
یوز گورکن انداغ که کتان دین فره
بولماغای اندین بو دکان ایچره به
اینجکا ده نازک داغی معوادو باکه
بولماپتو آفت بیکیش بذره ناکه
خواجه نه یوز آلپا خریدار اینا

68 عجب قیلوز یوزلری نینک بازینا
خواجه آییتی که اوذا اثما پوزونک
یوز بیرایین کورماینی اولیسون کوزونک
نامونی دور بیله دین ارتوق زریف
زیب لیکی کتان بیبی دین همه لطیف
تختده همواده توفوغن یوزی
کورنگا هم رودوبی دین ارتوق اوزی
کورمیش ایکانه بولدی خریدار لاله
تبلادی قیلدی تماپینی سواله
اوردی تماپین تینکلز دین تیرنک
تپاتی اوتتول یوز نی کتان بیرله تنک

بیری محقق کوروب اول تورلو چاله
کلدی پپاتیق بزی قاتنه بیی ملال
دیدی بو صندوق ایچیده ای فلان
بیرکین اجازت کیراپین بیر زمان
کیم تیلاپسنک پیر یوزی ده بیر پیتر
تپمغا پسن دنیی ده مندین بتره
ظاهرو باطنه بیله اشوفته منه
مؤمن ایگاچ کافری بون هوفته منه
مونجه پسو ایچ ده کر قیلدیم کو دره
پیچی بیله بتمادی نخیتم عیاده
هرنیجه کوزدم بو اولوغ دنیانی

69

قطب تمکنک پیینی کوردوم پیینی
بوز کیم ایدی تاموغی جوق بی صفا
ییب لری بیی تاب اوزی بور یا
پشن کیم انکا بیر نفس ایتنک نظره
بولدی گلستان دین داغی همه معتبره
تاموغی بیله ییبی بولدی ییباک
پیشفته ییلکی دوده سی دین متموار تاماکه
دل آشفته خواجه بولوت لال
قالدی مجالت ایچیده مون فعیلک
جزب قیلیب درد معما گلشانی
اوردی نیکیم حاصلنه بنتی تابای

مقالهٔ موعظه و نصیحت

ایندی که بازار اودور کرم و تیز

پیسود دبایندا. بول ای صبح خیزه

کام ایله تپسنک دانی بازاره اینی

بیر یولی کویدور تا خریداره اینی

ای کیم اولوپش تین یاشودور مین حساب

مجتنب اودر توکلی قیلور اجتناب

خواجه کیم اد توقسی کلج قیلدی پسود

تایه یمی دیش یودی الین زود زود

هر نه کیم اوکینوتینک الور جاغده نرخ

70 عوض کونی برجه اینی نمک تر. بو چرخ

بیلک بو میانجیبی که چاضر تودور

برجه تفاوت قه عوض بیت کودور

اول که بیرور میوه گا. بو طلم رنگ

کورمیش بیلماپش مو ترازوه پسند

اول که بیرود کزگا. بو تنوه نما

کزی گا بیلمیش مو نه دور ایچا

ادبه تاریب. بوغرای اودارمن دیکان

کورکادوک اشیلیق جینی. بوغدای پیکان

اودنه دود کافه تخلف کیبی

قلبی نی کیم دین یاشورور پیر بی

اَچ تَه لُرک توز نی یتیلنک بولوب توز

یغاچ توز یماش یتیشه داغی یپا توش

بهشت توز قیلیق یحیی غنه ادمی

زنیب جویی اول یلی دین توغ ییتی

آتونی زبانینک قیلما قیلیب سود

توت بیرله زبانی آده سود نی سود

قولونک توت اوزون ایناکینا خیر

قوتونک پیر آیاغه دین تلخ سورو

کمه بولسا نیجه که شربت ده جام

کرم صاحب نی جرعه توکار کا پیر

داد کورسا خزان و تاراج نیجه هر

خاص تو اکسو اطلس یپاره که پیر

همتی کرم سکا ازناره دور خوش

دولتی ایمیش ازلمس داغی اولیبا

کاروانی لر ایچنده بیر فضول کیشی بیله وحاتم طی حکایتی

کر تین عجب بر قافیله

کلدر چیتینله طی بنی قیلدی

لر قورقتیدی اوتملک ازقیب یول

لر توتی بتینله تور طی حاتم

فضول بر ده اورتاسی نینک قافله

قبول صاحب ای حاتم کیم دیدی

معانسی قیلینک ایله ناموس ده دینی

یخشی ایتینک بولدی کرمه بیرله فاتحه

جون پشکا پشیمان بز ای صاحب قدم

هر بیرنجوکی ایت بیزنی اغیر لا بو دم

یوز لادی تور بیتی غم تیلکدی کوز

رایت یینوز اغزی ده اردی بو یوز

کیم یتوغ لاری ده بتمیز داکه بیری

بولدی پیشقاق کورکیش ارن لار بیری

بولدی بیکیت یوز کلکندی خجلک

کوب یتکوره تشلادی جام غه یتک

کیم کرمین کور که بو حالی بیلکه

یوجیش اغیر لر یلفنی تمالی بیلکه

72

خلق دیدی خواجه تیلینک بتغلاغیل

قوی بو فضوله لوق نی ادبت پسقلاغیل

اول سیمجه القصه نیکم خاص عام

بیلد لر اول بیرک ایتندیلر تمام

جون یرودی صبح ییجی اوردی دم

تیلکدی ختی خیروی الکتون علم

بقپسا یراقغ یتیغ کوروتور بیر غبار

جیقدی ادا پسیندک بیر انشر پیوار

ییل بیکی جانا زه پسینی پیلدوروب

بیر پیرغ بیرک یتوغ بیندشتوروب

ایرو یوق اولسکان یتوغ دینی بیر توکی

ايت بيله اوتماگ تولة بيشرگل يوكي

قافلة خلق كه موني كوردي لره

كيلماكي نينك كيفيتن سوردي لره

ديدي كيم اوشبو كيچه چاغه اوزي

كيردي توشوم بيزگا بشارت كوزي

بيزگا خبر بردي كيم جوق ميهمان

كيلدي و بيز ديب ييلادي نزل خوان

بير نيچه قرض الديم اولوك ديب ديدي

اول نيچه نينك بلكو لرين سوزلادي

بيزني اتوق توردي كه هم در زمان

تانگه بابني ده كوچ كوچي دور كاروان

13 بيهج نيمه گا بقاي ييتيك داگ پيورونك

اول نيچه سي نينك عوضيش بيت كورونك

كوردي ايكيش اول نيچه اوچون تملاك

عذر قولونك كيم منكا قيليسون هلاك

جوانمرد ليقه نينك

قايسه سي داعي بخيلك

مرتيتيني ايتور

كيم كه سخاوت تين اورور بولسا دم

كور كوزور اد ليكي ده پيابيث قدم

جمله مزهب ده بيخي دور ولي

جمله بيخي لر نينك امام علي

خوان بو اچیق بیری ازلدین تینکری

اونه بیرگا مینک گا یوز یوزو اون غه

تباره سخاوت نی عجایب برجه

تباره اون عوضیش اکیسا بر که کیم

ایتاره خوار نی ادمی ایشیر تجلی

ایتار مرداره کیبی ایت کورزنا ایلک

کاه دیت اوجون خیره تیلاره که اول

خواه خیر ایماپش که بیلکیلک انی پسن

کونکول دین بول قره کیپماپش که ایلدی

تونکول اندیش پسن تپیسا داغی سنج

اپسیا باره دمینک پسن دکول بای

هست

74

اپیا باره قدمینک دور غنا فخر

بول بایه غنی آزاده مفلس

بول دایه سخیت نی لرنی پیلاک که یوق

نصیب پن تباره که آش ایاق یارلم

غریب بر پیسیون که بر یاریمنی

دشمنینک آرور کیمه توغی معده

قینینک ایچیپا اکر دور قولغوسی

ایپنک صراف سینی ادتوق قیلک صرف

ایپنک صاف اکر ایلته دفع نی درد

کوزیر نا آرور تیش توفراغ قره جون

چریزه نه کتانه نه اطلاش نه غه تن

هر نیجه تون بولسا تورا افرا نود
افرا مغان خلق کرم تونی دور
اول که بو خلعت قه پیزا واز ایرود
تلف کنی حیدر کراده ایرود
ادمه اتنه غنه غه مروت کراک
عارف عامی غه فتوت کرکه
پیرو تاک آزاده بولو دایشت گاده
یا اوزوکو آلمه بیکی میوه داره
نفع تاکور برجه غه یتمود بیکین
یا دینکیز اوزتا پسده جون در بیکین
بار دورو برمس نه پیدو دور نه
بیر

75 اوزی بیله کورگا مو ایاتور نثار
اردی سلیمان بو اولوپ سلطانی
بو دور اولوپ سوز که سلیمان قنی
ییغدی فریدون حشم مال و گنج
نی نی الیب باردی بجز درد و رنج
کر اوزین انکلاث میا بو خانه سوز
ارتاکی لر دیمکای اردی بوغ اوز
خوار قیلور اردنی بوغوز نینک غمی
شوم بوغوزین بوغسا اوزاره آدمی
جرخ که قان بیرله تیلار کردشین
قیمغای ال کونکلی اوجون اوز اشین

گرد و غباری که پیچاره یر یوزی
بیر قرا پیاچ نینک یوزی دور یا کوزی
پنبک تر کیم پیچا دور تمکی تاب
تاکی نه پیاچ دنکی دیش الدی غضاب
کوردی قرا یر ده صنمه لر توزین
نرگس اوشول پسوره ده دیش اجتی کوزین
هر که نیجوک بیغدی اوش انراغ قوبار
ادتوغ اوپسورکان قوصار ایتلر توباره
الماغو برماک بیله خوش دور جهان ه
الغین برکیل که بو دور قوت جان ه

سلیمان ه پیغامبر

76

علیه السلام نینک
حکایتی تقریب
اوجون کلتوروب توروره

تینکری تعالی بو جهان نی تمام
بردی سلیمان غه علیه السلام
بیر یوزی نی عدل بیله توزدی راپشت
قیلدی غنی برجه نی نی رنجی خواپشت
بر کون انکا آصفی بن بر خیا
دیدی کیم ای پاک رسول خدا
دنیا ده یوق تور بر اوج تیره خاک
کیم کسنی نینک توفراغی دین بولیسا پاک

بیر یوزی دین بیلک بیله توبقان غباره
یا یوز ایرور یا کوز ایرور یا عذاره
کونکلی ده بو سوز کوزونوب اج نبی
اوندادی عفریت نی اول دم نبی
دیدی محیط اور تاپسده غوص قیلک
کیلتور اوج لاب بر اوج یتره کیلد
بیرکیاب انی کوزا بیسنور سوون کولاله
اندین ایجابین نیکیم اب زلال
سو بیله کیلتوردی لر اول کوزه نی
اچتی سلیمان نبی روزنی
کوزه سویش کوردی اجیق هجو زهر

77

تنشلادی اول کوزه نی دو قیلدی خنده
باره بولوب کوزه قیلیب اضطراب
حال تیلی بیرله ایتتی جواب
من داغی بیر یوزیده بیر جان ایدیم
آدی لر اوستیده سلطان ایدیم
عمر توکاندی اجل قیلدی زور
تخت یوزی تخته ایو بولدی کوره
بر نیچه ییل کول بولوب ای شهریار
تاپتیم اوشول عبره ایجنده قرار
دوری فلک سو توبی ده نیچه ییلک
قیلدی محیط ایچره وجودوم نی کیک

اوتنبو اجیغ لیق که بو پسوده آدور

اندانی جان بیرکان اجیغی توردوره

هارون الرشید بیلان

بهلول دیوانه نینگ

مناظره اوزا

حکایت لری رحمت الله

علیه

بیر کیچه هارون بیله بهلول مست

بولدی خلافت ایوی ده همه نشست

دیدی خلیفه که آیا بیری راه

تخت اکاسی تاج وری نی پسباه

78

اوزکه یالنگ توتمه آیاغینگ یزی

جیف بو دولت نی تبار یر یوزی

پیرمه قیلور یرتیش آیاغینگ کردینی

کفش کیبو پیال تبانینگ کردینی

بیر دیدی کفش نی کیم پسقلاپیون

کیم آداغیش کفش بیله بغلاپسون

دیدی خلیفه بیرایش قول پسنکا

پسقلغه کفش نی تمتور انکا

بیر دیدی ای شاه عالی نجات

قترنی اجیب نه پیسون اول تا مراده

دیدی خلیفه بیرایش تونشکه پسپن

پیشه کوشه قیلاییں معیشت یخشی

سوز لادی بلول جوابی فصیح

قفس ییتناد عرش یوروتی لوک چیچ

اول که علایقنی قیلیب تور طلاق

اکا تعلق بیله نه اتفاق

مونجه علامات قه بر قفس اوجون

پیرفه قیلور موکیم ایلیش پیتم کوجوم

کفتیم ایرور اوتبو یریلغان تبان

خلعتیم اوشه ایکلی یملغلق جبان

تخت خلافت بو براکنده پساج

معده وزیره اول داغی بیوسته اج

79

عالم اشباح منینک کشوریم

زمره ارواح منینک لشکریم

ای که بو معنی غه تلبک کاره پیشه

تبرن اکر واقفی ایترار پسن

بادغوجی غه یول دور الغ دیش الوغ

باش یتن ایاق کل لولوکو بارغو لوق

کسرجه پینکا ایپرو یراق تور بو دمه

رغبت ایتار بولپینک ایرور بر قدم

قیلغیل ارن لر تاک اوزونکینی فدا

عاشق مجنون غه یتار بر صدا

غفلت ایتیش عقل آتار پین کە نی

اوز اوزونکا بازی بیرور پین کە لی

اودە اوز ایلینک دە بو دیوار کجە

پیشمە عیارە اهلینە معیار کجە

عشق ایتالین قولمە اکر بارسیا باشنە

باشنی مجور مغیل اکرە یغیپا تانی

در کا نە قیمت جو بوتون در صدف

کان ایچی دە لعل غە بارە مو شرف

تیلشە اکر قیلمسە نسبت نم نی بند

بیجر ایلە کورکانی مو ایدی بو کوزلە

اول کیشم ایرور ذوق بیلە تیکنتی

پتیسون آنکا جان و جهان زینتی

اول کیشم ایرور هم نفس جانی باکە

تن توتوکی بیرلە بولور مو هلاک

اول کیشم ایرور شوق ایچیدە میسکینی

تلخ ایتا بیلکای مو کدورت آیی

عشق فداییسە بلا دین نلە غمە

پیر زنش جورو جفا دین نلە غمە

ای کیشم ایشینک یوق بو ملامت بیلان

کیت یولونکا خیرو سلامت بیلان

غالیە پیسو کوچی دماغینک قینی

عنبری سپارا نی نیتارە کول حسینی

[illegible]
پو دین اگر ڭورکیسا دریا قوتینی
[illegible]
سو ده بیلور موج نی دریا قوتینی
[illegible]
درد ییراک جان ده که کورکای جفا
[illegible]
بعدی ییراک تاکی پینکور کای بلا
[illegible]
سوغه بالیق اوتقه یتمدی ییراک
[illegible]
غم غه عجیب دردقه چیدی ییراک
[illegible]
ای کیم ایرور قورباغنک ایرو ضعیف
[illegible]
بارکه بو مجلس قه دکول سین حریف
[illegible]
ای که قویار سن ایاغنک یول ده جبث
[illegible]
بو یول ارور باشم تین ایاق بو الجث
[illegible]
قورقار اینک قیلمه اوزنک کا پستم

81 [illegible]
سونکغی باشده اوپسیده در اول قدم
[illegible]
یول ده توروریون مجلی امتحان
[illegible]
زخم ییرکنل ... نوتینی نهان
[illegible]
تاریخ سکه یوز سکسن دوورت ده
[illegible]
توکوز سال ذالقعده ایی
[illegible]
نینک اون ییتی پیده شنبه
[illegible]
کونی تمام بولدی قتلغ
[illegible]
بوپیون دولت کیلپیون
[illegible]
محنت کیتیپون تیب
[illegible]
شیخ زاده عبد الرزاق بخشی
[illegible]
قسطنطنیه ده بتیدی

لطفی ایتور

ملک یا حور بیلمن یا پری پیش
بو دفتاده ایلمه یا کبکی اری پیش
فلک نینک اطلس تاک کوک تون اجره
تکه کیم افتاب خاوری پیش
بو سرو قدو شکل بینوی برله
ایت قین دراشت کیم نینک دلری پیش
لوزوزک بحر اوکراتور کیتمز ایلبنه
اوزوزک دبستان فن نینک دفتری پیش
ملاحت کتوری نینک دل زبای
لطافت معدنی نینک جوهری پیش

82

قیا بتغق بیلمه جان لر ایت تنک
کرشمه صنعت نینک زرکری پیش
بو لطفی نینک جانین دیوانه قیلدینک
نه دود آتینک قنغو بر ایلک پری پیش

بو دانی لطفی نینک غزلی

نگاه دا پیش پیری بیندیش نه چاجیک
اکر جان اولمه تندین نه چاجیک
جو کل دن یوق تورور بلبل غه بویی
بهار و باغ و کولشن دین نه چاجیک
جفاوه عشوه لر نی فن تو توب بشغا

مونونك تاك عشق فن دين نه حاصل

كلينكي كيم يوق تورور مهر و وفا ييسي

اگر خورشيد تور انديش نه حاصل

بو تورلوك چين ايله لطفى قولونك غه

عنايت قيلمينك پسنديش نه حاصل

زهى ظهورى تجلى يوزونك صفا پسنده

پسوار كنز جعيش كوزونك قرا پسنده

نه تورفه نقطهٔ موهوم دور پسنك اغزنك

كه جانني قويدى وجودو عدم آرا پسنده

اگر بارور من ايلك تنيش محلى عيب دكول

كه فتنه لر بار اوشول غمزه مرحبا پسنده

رقيب كورى چه پيوز پينك ميني كونكول اوزنان

كه مصلحت كوب آرور چين ايلى جفا پسنده

نه ديب توچال بريشان ني آيشاينى انكا كيم

يوزى قرا لر آرور زلف تاك قرا پسنده

دل اى كوزى گه بو پريشته ني قچان ايليوون

كه آفتاب آرور ذره تاك هوا پسنده

يوزونك ني كورمپسا بر دم ده جان بيرور لطفى

صبور لوق نه تيلار عشق مبتلا پسنده

ايتور

پيك كاكى

اى زلف زنجيريم بيرار ديوانه لرنى ياك قيلك

بتشاش یوزنی کورساتیب غمکیش کونکول نی شاد قیلک

کونکلوم بیندیش توشتی پیچینک یولوکلره اول بر غدغوغه

اول نون قاشنینک حقی جون بو قدغودینی ازله قیلک

هر دم کیلیب خان ملکی کا عشقینک شهی نینک ایلچی

جانم غه ایتور که روان حق مقه قه استعجال قیلک

کافر کوزونک یوز نینک سیل کزجینی اول اولتورماپا

قان توکوچی غمزنک نی بین هر دم منکا جلاد قیلک

هر نیچه چکلونک دور دوران ای شاه عاشق لر اوزا

هر استن نی جون بسورولغونی البته عدل و دلو قیلک

جون کل یوزونک بلبل بیکی جانم نی قیلدی لی قرار

عاشق پیز اونتبو پیوز منکا ایتور بین از فریاد قیلک

کید یولوکلعا الماس کر پتسکاکی بغرین تیلماپا

ای شوخ بین غمزنک اوقی بیکانه نی پولاد قیلک

پتسکاکی ایتور

ای منینک کونکلوم نی زلفی تاک پرپشان ایلاکان

ناد یسکاقینک اوتی دور یوزم نی بر یان ایلاکلرن

دور مینکنی لیک تسلالارینک هر دم کوزوم نی جر ایتیب

لطفینک اول کان تاکی منینک یوزم اجینی قان ایلاکان

یوز اوزا زلفونک ایوور کنج اوشبیده یاتقان بیلان

آه اوستول کنج ادذوبی دور بز نی ویران ایلاکان

پیج قیلک کونکلوم ایبوی هم ایرو ویران بولماپون

پسنی آرور بین کیم ه انکا کوب لطفو اجیان ایلاکا ه

رحم قیلغیلک بندەغە ای شاه بر تینکری اوچون

اول ازور میینی کدا و پیسنی سلطان ایلاکان

بیلمامیش بولماک بیلیب پتکاکی نینک جان چالیبنی

ای جهان دین عقل آلیب اوزینی نادان ایلاکان

پتکاکی بیتیک

لری دین بنا بر

غزل ایتور

ای عارضی برکی کول و ی قامتی پیرو چمن

روشن یوزونک ینکلیغ بینا ملیح کورمادی ینغ انجمن

اول یوز اوزا زلفونک پیالیب بوستانده یورو پنهان برار

پشنک مینکلیز یکک تولغانور اوز اودینه ورد و چمن

85

ادینینک کیم اول خانم ازور انکشترین تاک اغزینکا

اینینک اوجون تحتی عقیق عزی ده کورمادی یمن

کونکلوم تیلار جانه نقدینی صرف ایتیبا یوزونک وجهنه

بو وجه من کلک لك وجوه کوردوم ازود وجه حسن

بلنک دین یوز بلا جانم غه قیلغان کیم دیبو سوزدوم

ایکیردی النکده قاشنک یعنی اول ایش قیلغوجی منی

غمزه بیله ایتور کوزونک هی ایکری اولتور سوزله راست

من ادین کیم دور اوتول بیلکای بو صنعت یا بو فن

پتکاکی کونکلی ازدولر زلفونک جوارینده اوردون

هر نیچه کیم کفر الی دور ایمانی دین حب الوطن

مولانا لطفی نینک

غزلی

پیغینک اوپروک کوزونک گا نه خبر باره
یکیم اندنه عقل و جان غه کوپ خطر باره
قانیم کوز بحری اوزرا کوبروکونک دور
پیشگا نهر نیجه یکیم اندیش کودر باره
منجم قاشی و کوزونک کورکی ایتور
که اوشبو ای باغی ده فتنه لر باره
قرانه قیلغای کوزونک ای تاک یوزونک ده
قران دور آدی انده یکیم نظر باره
قضا کل کرن کونی لطفی قینینک ده
پیلار اوزینه مرادی بو قدر یاره

86

مولانا لطفی نینک غزلی

بولدی بیمار و جانه قوتی اول یان هوا قیلور
هرنیچه اول نگاری یتمن بر جفا قیلغور
کور قیلمه جفا منکا دلبر عجب دکول
عمری عزیز یکیم کا جهانده وفا قیلور
باشینک غه مین صفا براین دیر قیلیچ بیله
جور ایتماپس اوزی بهر اوجون ایلدی صفا قیلور
کوز یوزینی ده تودور منی بیچاره نینک قینی
خوب لر بیله چینی جو اوشول مبتلا قیلور
کورک لوک اوجون حبیب کورودنمایش جفاسی هیچ

دشنام نیچه بیرسه‌یا بو لطفی دعا قیلور

مولانا لطفی نینگ غزلی

ای قدینگ طوبی و جنت خط کولی کون اوستینه
کورمه‌دی دوران سینینگ تاک ای گردون اوستینه
بولدی پیوزوم نازک ذهنیم خوش و طبعیم لطیف
هر قچان یتالدیم نظر اول شکلی موزون اوستینه
پرو اینینگ داغ قاشینگ هجران دریکم دا ایما
قیلدی خوش لر انسان اندانغ که مجنون اوستینه
هر دم ای کوز یاشی یوز کورمای چینی قانی ایلاما
دور یتم دیش اغناینینگ یلدلر جو التون اوستینه

87

آفرین قاشینگ عمینده خال تاک کوز مردمی
شکلی تر دیش نقطه ثلثی توروور نون اوستینه
کر وطن لطفی کوزینده قلمدینینگ یوق تور عجب
او قوبارمغ لیق دشواره چیچون اوستینه

ای جمال و حسن و خلقو شیوه لر بیرله غنی
قیلک اینینگ اوچون کرم کیم بای یرانمیش حق سینی
لچلتکز فکری دقیقینی منگا ای تنگری تانینگ
بیر تکرمنه دور که قانی بیرله یوروتمیش لر آنی
کوزکلومیز یوق بولدی و اغزینگ ده دور بیز بد گمان
نی اوچون پنهان آدور اول تنور تای دور آنی

بولدی کونکلوم قوشی صیدی اوزکا دام و دانه غه
کیم جی بیر بولی عنایت کوزی دین یشالدینک مینی
ذلفونکوز بحرینده پیوند بولدی جو مشکل لطفی غه
نی نوا قیلسون هزاره ادی جو یوق تور کولشنی

غزل لطفی

حق بیرون اندن که خلوت نقشین اظهار ایلادی
جان بیله کونکلوم نی عشقینک غه گرفتار ایلادی
شکر اغزینک دین پیوجوک لوک ایلیک دا تندی نبات
توز مایش ایکی یغاج قه آخر اقرار ایلادی
خالنک ایندور که پیسنی اول عمر اوللار کوسی دور
هر نه ابرولک کونکلی ده اردی می اظهار ایلادی

88
اول مینی کویدور کوجی یوزونک اوزا زلفونک اوجنر
کر خیلک ارمس تیلدین حق اوت لی بوستان ایلادی
کر فلک نینک قصدی یوق تور جانی مز غه اوجنر
فورقتینک داغی بیله بغریم نی افکار ایلادی
تا توان کوزونک تکر هم درد ایستر که مینی
هجر ایلمه بیر تور فاتول عین اجره بیمار ایلادی
بو کونکلول نینک تابشه توفراق کیم هر یان بادیب
لطفینی ترجمه ازعزنولر گوزیده خوار ایلادی

غزل لطفی

اولکنو دور هجران مینی اول راحت یدیش براق

قوشماسون کل موسمی صبح کیمه کا مادیی براق

یاز فصلی کیم آرور عیش و طرب نینک موسمی

ییغلادی بلبل تاک مینی کردون گلستاندین ییراق

لاله تک باغریم ده داغ ایرسی عجب کیم قالمیشام

بیر چمن بر یوزی کول پیکری فرماندین ییراق

ای کونکول حیرت نه جانه بیرکیل داغی وصل ایستما

کیم ایرور مهر و وفا اول شامی خوباندین ییراق

کورکو نینک باغنده ییغیش مهوشیم کول رخینی

بیر نفس اول وجه ایلا ایرمیس من افغاندین ییراق

لطفی زلف یوزی دیک حیرت مقامی ده توشوب

بیر عجب عالم ده قالمینی کفر و ایماندین ییراق

تمه